

Zalai Dombháztól a Vulkánok Völgyéig Egyesület

LEADER Helyi Akciócsoport

Helyi Vidékfejlesztési Stratégia – 2011

„Otthonunk a napsugaras Nyugat-Balaton”

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia az alábbi településekre vonatkozik:

Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatongyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Keszthely, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalva, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékál, Szigliget, Tapolca, Uzsa, Vállus, Várköly, Vindornafok, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszentgyörgy, Zalavár

Elfogadva:2011. május 24.

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló	4
1.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe	4
1.2 Főbb célkitűzések	4
1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja	5
1.4. A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztevők	5
1.5 A HVS Felülvizsgálat során elfogadott módosítások	5
2. Helyzetelemzés	
2.1. A Leader Helyi Akciócsoport által lefedett terület általános ismertetése	5
A térség általános jellemzői	5
A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok	6
Demográfiai helyzet:	7
Gazdasági környezet	8
Társadalmi környezet:	9
2.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség	9
2.3. A LEADER megvalósítása során elért eredmények áttekintése	10
2.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága	11
2.5 SWOT elemzés	12
3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia	15
3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe	15
3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez	16
3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései	17
3.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései	17
4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések	33
4.1 Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés	33
4.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása	33
5. Mellékletek	35
5.1 A HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek	35
5.2 Forrásallokáció	36
5.3 A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok	36
5.4 Térkép	37

5.5 Táblázatok	38
5.6 A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája	43
5.7 Fenntarthatósági alapelvek	43

1. Vezetői összefoglaló

1.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A vidékünkön élők életminőségének javítása, az itt gazdálkodók, vállalkozók esélyeinek, a jólét alapjainak megteremtése, új, fenntartható jövedelemszerzési lehetőségek teremtése, a munkalehetőségek körülményeinek javítása, munkahelyteremtés, munkahelyek megőrzése. Az együttműködési készség növelése és a helyi társadalom szervezettségének javítása, életképes vidéki közösségek kialakítása, illetve támogatása. A célok elérése érdekében a gazdaságfejlesztés, a humán erőforrások fejlesztése, a környezetvédelem, a környezetbarát energiamegoldások és a turizmus terén szorgalmazzuk és támogatunk fejlesztéseket.

1.2 Főbb célkitűzések

Alapvető cél a munkahelyek teremtése, megtartása, helyi közösségek megújítása, közösségi programok, nemzetközi együttműködések kialakítása. A társadalmi tőke erősítése korszerű ismeretek közvetítése segítségével, oktatás-képzés vonatkozásában. Az akciócsoport a fejlesztési stratégián belül kiemelt figyelmet szentel az örökségvédelmi, falufejlesztési, gazdaságfejlesztési, helyi hagyományokra épülő közösségmegújítást célzó intézkedés csoportokra, amelyek a térség fenntartható fejlődése szempontjából megkerülhetetlenek. A térség gazdasági környezetének fejlesztése progresszív módon segíti elő a térség vállalkozásainak versenyképesség megőrzését. A gazdaság, turizmusfejlesztési célok elérésére irányuló intézkedések érvényesülése jelentős mértékben fejleszteni fogja a térség mezőgazdasági, turisztikai, építőipari, kereskedelmi, szolgáltatási és egyéb vállalkozásainak eszköz infrastrukturális ellátottságát, illetve a térségi vállalkozási környezetet. Hosszabb távon várható eredmény a minőségvédett gasztronómiai, borászati, kézműves helyi termékek iránti belföldi-, és uniós kereslet növekedése.

A gazdaságfejlesztési célokat szolgáló intézkedések primer hatása a térség kedvezőbb vállalkozási környezetének megteremtésében, a vállalkozások infrastrukturális felszereltségének javulásában mérhető le. A stratégia céljainak teljesülése várhatóan eredményezi a térségre jellemző helyi mezőgazdasági termékek, helyi feldolgozóipari termékek iránti kereslet növekedését, a foglalkoztatási helyzet javulását a mezőgazdaságban és a feldolgozóiparban. A közösségi infrastruktúrafejlesztések hatásaiként fejlődhetnek a térség előnyös turisztikai tulajdonságaira jellemző turizmusformák, a szálláshely-szolgáltatás és a kiskereskedelem.

A program oktatási, képzési céljainak teljesülésével kedvezően változhat a térség munkavállalóinak tudás- és szakirányú kompetencia szintje, a szolgáltatási szektorban ugyanúgy, mint a vállalkozások körében. Javulhat a vállalkozások együttműködési opciója, erősödhetnek a helyi hagyományteremtő és hagyományvédő közösségek. Jelentősen növekszik a szervezett szabadidős programok gyakorisága, kedvezően módosul ezek területi és időbeni kiterjedése.

Előrelépések tehetők az esélyegyenlőség megteremtésének kiterjesztése felé, akár a térségben élő, nem számottevő mértékű etnikai kisebbség társadalmi integrációjának irányába, akár a fogyatékkal élők, halmozottan sérült, hátrányos helyzetű társadalmi rétegek és csoportok vonatkozásában, beleértve az időseket, a nagycsaládosokat.

1.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának a célja a dokumentum érthetőbb, egyszerűbb formában történő megjelenítése, bemutathatóvá tétele, az első változat előrehaladott végrehajtása során elért eredmények során kialakult változások összegzése. Szükséges az intézkedések átfogalmazása, újakkal való kiegészítése figyelembe véve a jelenlegi helyi igényeket. Fontos a források elosztásának átgondolása, módosítása, melyek hozzájárulnak a vidék sajátosságainak fejlesztéshez, valamint elősegítik a LEADER és egyéb források hatékony felhasználását. Szükségszerű a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálata a főbb célokra és intézkedésekre vonatkozóan, hogy valóban a LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett térség változó fejlesztési igényeit tükrözze.

1.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület Közgyűlése 2011. február 18-i ülésén elfogadta a Tervező csoport tagságát 12 fővel.

A Tervező csoport 3 ülésen megalkotta a HVS felülvizsgálat folyamat első szakaszának az anyagát, beterjesztette HACS jóváhagyásra a Közgyűlésnek.

A Közgyűlés és a Tervező csoport ülései mind nyilvánosak, az egyesület honlapján megjelenésre kerültek a meghívók (www.zdvv.hu).

A HVS átalakításáról a hirdetmény és a projektgyűjtő adatlapok megjelenítésre kerültek az Egyesület honlapján és a települések önkormányzati hirdetőtábláin és hirdetési felületein.

Az első szakasz 2 közgyűlést, 2 fórumot és 3 Tervezői csoport ülést tartottunk.

Számos telefonon egyeztetés történt a felülvizsgálattal kapcsolatosan. Az egyesülethez a beérkezett projektötletek száma 45 db.

1.5 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat elfogadott módosítások

A felülvizsgálat során elfogadott módosítások alapvetően a korábban is kitűzött jövőkép megvalósításának elősegítésére kerültek a HVS-be. Az előző HVS készítésének idején még más elvárások voltak a gazdasági helyzet változásának következtében egyes célkitűzésekhez tartozó intézkedésekre már nincs igény, illetve más forrásból megvalósítható.

2. Helyzetelemzés

2.1 A Leader Helyi Akciócsoport által lefedett terület általános ismertetése

A térség általános jellemzői

A Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület területe 44 települést foglal magába, a Tapolcai kistérség településeiből 29-et és a keszthelyi kistérség településeiből 15-öt. A települések közül 3 város. A 240/2006. (XI.30) Kormány rendelet szerint hátrányos települések az akciócsoport területén a következők: Balatonhenye, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Mindszentkállya, Szentbékállya és Vindornyalak.

A térség lakossága 32,523 fő, a városokban élő lakosok száma 3,603 fő. (külterületekkel együtt). A három legnépesebb település Gyenediás (3758 fő), Vonyarcvashegy (2345 fő), Badacsonytomaj (2150 fő).

A térségre a legjellemzőbb tevékenység a turisztika, a szőlészet és borászat.

A Balaton-parti települések népességmegtartó ereje jó, a lakosság száma enyhe növekedést mutat. A háttértelepülések rurális térségre jellemző problémákkal küzdenek, a falvakban folyamatosan öregszik a népesség. A képzettebb emberek sajnálatosan nagyobb számban hagyják el a háttértelepüléseket.

Célként fogalmazódik meg a települések lakosság megtartó erejének helyreállítása, életminőségének, egészségi állapotának és gazdasági helyzetének javítása, mint a települések fenntarthatóságának, a megmaradásnak és a jövő egyik legfontosabb zálogai. Az elmúlt időszakban számos település az ott élők életminőség javítása érdekében településközpontot, játszóteret, központi tereket fejlesztett, valamint az épített örökség megóvására is jelentős hangsúlyt fektetett.

Térségünk egy része társadalmi, gazdasági lehetőségeinek szempontjából, életminőségének és egészségállapotának javítása szempontjából enyhén elmaradott. A Balaton-parti települések kivételével a térségre hagyományosan jellemző a mezőgazdasági termelés, a Tapolcai térségben főleg a szőlészet-borászat (kiemelten a hagyományos szőlőművelés). A földek többnyire természetvédelmi szempontból érzékenyek, kisméretűek és többnyire az idősek foglalkoznak vele, jó részükön még ma is jellemző a szántóföldi növénytermesztés. Szinte minden településhez tartozik zártkert, szőlőhegyek és gyümölcsösök, több évszázados szőlőtermesztési- és borászati tradíciókkal rendelkezünk. Nem ritkák a római kor 2000 éves emlékei sem, és feltehetőleg már a kelták is termesztettek itt szőlőt. Jellemző a kisméretű borászatok működése, de több nagy szőlőfeldolgozó és palackozó üzem is létesült.

Az elmúlt évtizedekben sem tudott térségen belül olyan gazdasági erőcentrum kialakulni, amely vonzaná belülről vagy kívülről a munkavállalókat. A foglalkoztatás aránya 60%-os az aktív korú népességre vetítve, ami kedvezőtlen. A foglalkoztatottak nagy része a szezonális szolgáltató szektorban dolgozik, ebből kifolyólag megfelelő gyakorlattal, tapasztalattal nem tud rendelkezni. A Kis-Balatonon a vízborított, fokozottan védett belső területek csak szakmai céllal, kísérettel, külön engedéllyel látogathatók. Erőforrásaink az élővizek (Balaton, Kis-Balaton), a Keszthelyi hegység, a Zala-völgye és a Zalai Dombhát üde színtestjei, a Balaton-felvidék egyedülálló természeti kincsei, az ezeken alapuló gazdasági és turisztikai tevékenységek, szolgáltatások, s az ezekre épülő vállalkozói szektor. A "táj" hangsúlya indokolt, mint értékörző, fő vonzerő (Európában egyedülálló) és egyben gazdasági hajtóerő, de egyes fejlesztések tudatos korlátja is. Erősségeinket a turizmus többirányú (örökségturizmus, környezettudatos turizmus, gyógy turizmus stb.) fejlesztéséhez jó alapot teremtő történelmi-, és kulturális hagyományok, adottságok gazdagsága, ökoturizmus, természetturizmus a domborzati sokszínűség (geológiai érdekességek, jelentős gyógy- és termálfvízforrások, ásványvízkincs), helyi identitástudat, közösségi szellem, az aktív civil szféra jelentik. A térség nagy része a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén található, ami bizonyos esetekben fejlesztéseket befolyásoló tényező, ugyanakkor egyfajta garancia a természeti értékek megőrzésére.

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzők, földhasználati módok

A helyi akciócsoport által lehatárolt tájegység életföldrajzi, és természetföldrajzi szempontból kiemelkedő értékű. A térség természet földrajzilag nézve a Balatont, Keszthelyi-hegységet, Kis-Balatont, Tapolcai-medencét és a Káli medencét foglalja magába. A Balaton-part nyüzsgése aktív élete mellett a háttértelepüléseken a csendes, nyugodt pihenésre alkalmas táj meghatározó vonzerőt jelent. Térségünk területén változatos a domborzat.

Gazdag a terület természetes felszíni- és felszín alatti vizekben (Balaton, Kis-Balaton, Zala folyó, források, karsztvizek, patakok). A táji adottságok változatossága magával hozza a klíma, és a talajok változatosságát is. Sokféle kőzettani felépítéssel találkozhatunk: a Keszthelyi-hegység nyúlványai, a zalai dombhátak, a tanúhegyek (Badacsony, Szent György-hegy, Csobánc) és a Káli-medence kötengerei. A területen a szőlőtermesztéstől, a szántóföldi- és kertészeti

növénytermesztésen át, a gyógynövénytermesztés, és az intenzív és az extenzív állattenyésztés is megtalálható.

A háttértelepülések fejlesztési lehetőségét a csodálatos táji környezetre, hagyományokra és az épített örökségre alapuló falusi turizmus, gyógy- és fűszernövény termesztés jelentheti, figyelembe véve a fenntartható fejlődés elveit.

A táj és környezet frekventált turisztikai cél és pihenő terület. Természeti értékeinek hosszú távú megőrzése indokolja az átfogó környezetbarát hulladék és szennyvízkezelési-koncepciók kidolgozását olyan területekre is, melyek nem tartoznak szervesen a térség településeihez.

A kistérség falvaira az aprófalvas településszerkezet a jellemző. A települések közül számos gazdasági nehézséggel küzd, kevés a munkahelyek száma, gondot okoz a közlekedés helyi kérdéseinek megoldása, csak összefogással tarthatók fenn az oktatási intézmények. Jellemző a falvakból a városi munkahelyekre történő ingázás, illetve a szezonális munkavégzés.

A Káli-medencére jellemző a csodálatos táji környezet, mediterrán mikroklíma, aprófalvas település szerkezet. A 60-70-es évek elnéptelenedése után a térséget felfedezte a művész- és alkotóvilág és részben a környezetkímélő mezőgazdasági módszerek felkarolása, mely állandó és szezonális betelepülést is jelentett. A hagyományos építészeti stílus megőrzése a térségre itt a legjellemzőbb.

A Kis-Balaton nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő, a Ramsari Egyezmény hatálya alá tartozó, vizes élőhely. Jelentős létszámú védett kétéltű, hüllő, hal, madár, és emlősállat élőhelye. Nádrengetegek, a nyílt víztükrökkel, mocsárrétekkel, magas-sásosokkal, zsombéksásosokkal, fűz- és égerligetekkel, bokorfüzesekkel botanikai ritkaságnak számítanak. A Föld természetes élőhelyei közül a vizes-nedves területek fogyatkozása természetvédelmi szempontból fenyegető jelenség.

A jelenleg futó Balaton vízminőségére vigyázó, környezet- és árvízvédelmi „Kis-Balaton Projekt” európai uniós pályázat, mely a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság gondozásában nyert megvalósítást. A program beruházásai hozzájárulhatnak a Balaton jó vízminőségének hosszú távú fenntartásához.

Demográfiai helyzet:

A 34 ezer állandó lakosú keszthelyi kistérség (Keszthely várossal) népsűrűsége 99 fő/km², ami egy kicsit alacsonyabb az országos átlagnál. A térséget sok szempontból el lehetne különíteni Balaton parti településekre és a tótól távolabb eső településekre. A Balaton partiak közül Gyenesdiás, Vonyarcvashegy, Balatongyörök lakosság száma folyamatosan növekszik, bár nem a természetes szaporodás növekvő tendenciái nyomán, hanem a pozitív migrációs folyamatoknak köszönhetően. Keszthely és a háttérfalvak lakosságára az elöregedés jellemző, mert a fiatalok a munka vagy a szélesebb körű szolgáltatási lehetőségek miatt elköltöznek a nagyobb településekre.

Megállapítható, hogy a tapolcai kistérség népességszámának alakulásában a korábbi tartós csökkenést egy stagnáló szakasz váltotta fel. A korösszetételben történt változások – már középtávon is - a népesség jelentős csökkenését és elöregedését vetítik elő. A térség településszerkezete miatt néhány település működése, funkciója, perspektívája kiemelt figyelmet igényel. A 33-ból, 25 település népessége nem éri el az 1000 főt, közülük 19 községé még az 500 főt sem. Hosszabb távon a gazdasági fejlődés egyik gátjává válhat a megfelelően képzett munkaerő hiánya.

A szellemi foglalkoztatottak száma ötöde a fizikai munkásokénak. A munkanélküliség problémája az általános iskolai és szakmunkás végzettséggel rendelkező 50 év feletti korosztályt sújtja a leginkább. E korcsoporton belül magas a vendéglátóiparban végzetek aránya, akik a turisztikai főszezonon kívül alig tudnak elhelyezkedni. A kisgyermekes anyák és az építőiparban dolgozók is fokozottan érintettek a munkanélküliség területén.

A háttértelepüléseken magasabb a mezőgazdaságból élők aránya, de a falusi turizmus növekvő népszerűsége itt is új lehetőségeket nyithat.

Éves szinten a munkanélküliség aránya az országos átlagnak megfelelő.

Gazdasági helyzet

Térség falvaira az aprófalvas településszerkezet a jellemző. A térség számos gazdasági nehézséggel küzd, kevés a munkahelyek száma és nagy, megoldatlan probléma a szezonális is. Gondot okoz a közlekedés helyi kérdéseinek javítása, jellemző a falvakból a városi munkahelyekre történő ingázás. A multinacionális kereskedelmi láncok megjelenése nagymértékben csökkentette a helyi kiskereskedelmet folytató vállalkozások és helyi termelők számát, mely a fizetőképes keresletet jelentő munkahelyek és az adóbevételek tekintetében is jelentős csökkenést eredményez.

A mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban átlagosan 4 %, az iparban 28 %, a szolgáltatóiparban több mint 40 % a foglalkoztatottak aránya az összefoglalkoztatottakon belül.

Az elmúlt években fokozatosan csökkent az eltartottak aránya, viszont nőtt a munkanélküliek és az inaktív keresők aránya. A bejelentett új álláshelyek száma 1997-98-ban érte el a legnagyobb értéket, 2004-ig folyamatosan csökkent, majd enyhe emelkedést mutat napjainkig. Mindezek háttérben többek között az áll, hogy nem történtek jelentős munkahelyeket növelő beruházások, illetve nem voltak meghatározó leépítések sem.

A térség 10 legnagyobb foglalkoztató vállalkozása közül a legnagyobbak a számítógép, készülék gyártása, fűrészáru gyártás, erdőgazdálkodási szolgáltatás, szállodai szolgáltatás, szigetelés, a gyümölcs és fűszernövény termelése főtevékenységgel foglalkozik, de a foglalkoztatottak száma egyiknél sem éri el az 500 főt.

A vállalkozói szférában dolgozó lakosság zöme családi mikro-vállalkozások keretében, illetve egyéni vállalkozóként vagy östermelőként tevékenykedik. Sajnos a munkahelyteremtő nagyobb befektetések zömében elkerülték ezt a vidéket a megfelelő közlekedési infrastruktúra hiánya (egy illetve két számjegyű közlekedési utak, villamosított vasútvonalak) miatt. A térség gazdasági életének alapja a turizmus és a kapcsolódó szolgáltatások, amelyek viszont nagyrészt csak szezonálisan kínálnak munkalehetőséget a lakosság számára.

A Balaton és a Kis-Balaton közelsége, a természetvédelmi területek megóvása, az élővizek tisztasága, a hőforrásokban és gyógyvizekben való gazdagság, az adottságoknak megfelelő területfejlesztés irányába mozdította el a térség fejlődését. Így kerültek a fejlesztési törekvések középpontjába a minőségi turizmus és a szezon hosszabbító ökoturisztikai fejlesztések. Vannak pincetulajdonosok, akik hálózatszerű együttműködésben is gondolkodnak, dolgoznak.

A mezőgazdaságra jellemző a szántóföldi növénytermesztés, a szőlőtermesztés a gabonafélék és a takarmánynövények termesztése, az állattartást tekintve pedig hangsúlyos az őshonos állatfajták rideg tartása. A térségben szinte minden településhez tartoznak zártkertek, szőlőhegyek és gyümölcsösök; az itt élő gazdák több évszázados szőlőtermesztési és bortermelési hagyománnyal rendelkeznek. Az állattenyésztésben még a közelmúltban is nagy szerepet játszott a tej- és húshasznú tehének tartása, de ez ma már kevésbé jellemző. A háttértelepüléseken magasabb a mezőgazdaságból élők aránya.

Ezeken a területeken a szántóföldi növénytermesztés, szőlő- és gyümölcsstermesztés egyaránt jelen van, bár gyakran ez csak jövedelem kiegészítést szolgál.

Hiányoznak azok a komplex környezeti, gazdasági, infrastrukturális és humán erőforrás-fejlesztési irányok, javaslatok is, melyek megvalósítása segítené, hogy a Balaton hosszú távon is az ország második legjelentősebb, a magyar polgárok körében kedvelt turisztikai célpontja maradjon, egyben megerősítse pozícióit a nemzetközi turizmusban, melynek révén a gazdaság erősítése és az emberek megélhetése jobban biztosítható. Térségünkben is fontos a fenntartható fejlődés integrált modellben történő alkalmazása.

Társadalmi környezet

A civil szektor nélkülözhetetlen szerepet tölt be a közszolgáltatások ellátásában, a társadalmi rétegek és különböző lakossági csoportok esélyegyenlőségének és érdekvédelmének biztosításában, a társadalmi szolidaritás megerősítésében, az életminőség elemeinek biztosításában, a közéleti értékek fejlesztésében, a demokrácia kiteljesítésében. Céljaikat szélesebb körű nyilvános szerepléssel próbálják megvalósítani.

A parttól való távolság erőteljesen differenciálja a szervezetek számát, a legtöbb alapítvány, egyesület működési területe közvetlenül a vízparti településekre koncentrálódik, amely eredmények magyarázataként a partközeli infrastruktúra fejlettebb mivolta, a könnyebb megközelíthetőség, a magasabb településsűrűség szolgálhat. Az egyesületeken kívül majd minden településen van kulturális és szociális feladatokat ellátó személy is. Az 1000 lakosra vetített szervezetek száma a HACS területén 10.03. A térségben a kisebbségek közül a roma és a német kisebbség száma a jelentősebb.

A gyógy- és termálvizek, a természeti és egyéb értékek vonzzák a letelepülni szándékozó külföldi állampolgárokat, elsősorban a nyugdíjasokat.

A térség méltán büszke a jelentős múlttal rendelkező egyetemére Keszthelyen (Pannon Egyetem Georgikon Kar).

A térség oktatási intézményei elégségesen felkészültek arra, hogy ellássák a felsőfokú szakemberképzés igényeit, hogy kiszolgálják a térség és vonzókörébe felmerülő igényeket az oktatás számos területén. Az oktatási intézmények száma elegendő, munkahelyteremtéssel kapcsolatos oktatást folytatni is képesek. Ami sok szinten hiányzik, az viszont az oktatást a gazdasággal összekötő szükséges gazdasági és társadalmi láncszemek.

2.2 A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A HVS tervezésekor és végrehajtása során a Akciócsoportunk szoros együttműködést valósít meg a közösségépítő tevékenységével és a HVS megvalósításában részt vevő stratégiai partnerekkel egyetértésben. A partnerségben fontos szerepet játszik a HVS-ben megfogalmazott célkitűzések.

Az Egyesület és az alább felsorolt partnerek közös célkitűzései:

- A vidéken élők életminőségének a javítása
- A jólét alapjainak megteremtése,
- Új, fenntartható jövedelemszerzési lehetőségek megteremtése.,
- A munkalehetőségek körülményeinek javítása,
- Munkahelyteremtés, munkahelyek megőrzése a vidéki térségünkben
- Az együttműködési készség növelése a helyi társadalmi szervekkel való kapcsolat javítása,
- Életképes vidéki közösségek kialakulásának segítése, támogatása.

Ezen célok elérésében fontos partnereink a következők:

- Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás és a Tapolca és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás
Az Akciócsoport folyamatos, napi szintű kapcsolatban van a területünkön megtalálható két Kistérségi Többcélú Társulással. A szoros kapocs leginkább a területfejlesztés területén nyilvánul meg.
- Közép-Dunántúli Régió Helyi Akciócsoportjai
CÉL: Közös véleményezések összeállítása egyes Irányító Hatóság (Minisztérium) által meghatározott feladatok ellátása érdekében régiós szinten.

- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által a 2009 őszén megtörtént Delegálási szerződés alapján
CÉL: Az MVH-val kötött delegálási feladatok ellátása az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengely, illetve a IV. tengely (Leader) pályázatok tekintetében. A feladatok a következők: kérelmek rögzítése, A1, A2, A3-as pályázatkezelése.
- Gyakorlat és együttműködés Egyetemekkel:
 - Budapest Corvinus Egyetem
 - Nyugat-Magyarországi Egyetem
 - Pannon Egyetem Georgikon Kar
- Zalaszentő Község Önkormányzata - IKSZT
CÉL: a lakosság és a vállalkozások információhoz való jutásának elősegítése
- Többi KDR HACs-csal - Agenda Natura Print Hungary Kft közreműködésével
CÉL: közös megjelenést biztosító installációs anyag a Közép-dunántúli Régió Leader HACs-ainak közös megjelenítése érdekében
- Mezőföld Helyi Közösségi Egyesület
CÉL: az ÚMVP III. és IV. tengelyének végrehajtásának folyamatában szerzett tapasztalatok megosztása, jó gyakorlatok megismerése egymás területén. A HVS megvalósításához és végrehajtásához szükséges minél több információ megszerzése. Fontos célja továbbá az alternatív energia felhasználási lehetőségeinek minél szélesebb körű feltérképezése és az ehhez kapcsolódó pályázatok segítése.

2.3 A Leader megvalósítás során elért eredmények áttekintése

A Zalai Dombháttól a Vulkánok völgyéig Egyesület 4 fő fejlesztési prioritás állapított meg:

1. Táj- és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása
2. Helyi közösségek összekovácsolása, humán erőforrás-fejlesztés, integrált térségi marketing
3. A vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése
4. Helyi termékek előállításának és a jövedelemszerző képesség növelése

EMVA Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III-as tengely:

A táj- és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása intézkedésen belül az „épített örökségek védelme, megújítása, funkcióbővítése, örökségturizmus, látványturizmus” jogcímre a HVS alapján 6 nyertes kérelem érkezett. Ezzel a településképvédelem javítása, kulturális, vallási és művészeti funkciókat betöltő védett épületek és építmények, az örökség helyszínek újultak meg. Az épített örökségek védelmének, megújításának, funkcióbővítésének a megvalósulásakor nemcsak az idegenforgalom lendül fel, hanem az itt élők közérzete is javul.

A faluszépítés (virágosítás, fásítás), járdák-, utak felújítása, rendbetétele, zöldterület növelése intézkedésben 9 db pályázat nyert. Az akciócsoport területén sok épület felújításra, rekonstrukcióra szorul. Szükséges az új funkciók kialakítása, a helyi erőforrások kihasználása, illetve bevonása a turizmusba, továbbá a felújított intézmények, épületek programokkal való feltöltése az itt élők és a turisták számára.

A helyi közösségek összekovácsolása, humán erőforrás-fejlesztés, integrált térségi marketing célkitűzésben a „közösségi terek kialakítása, korszerűsítése, funkciókkal, programokkal megtöltése” intézkedésnél az épületek korszerűsítésével, illetve infrastrukturális fejlesztésével javult a települési öskszép, az itt lakók életminősége. Lehetőség nyílt az IKSZT által nem érintett közösségi terek használatba vételére, ahol különböző kulturális és szabadidős programokkal színesíthetik a mindennapjaikat, mellyel erősödnek a nemzetközi kapcsolatok, valamint javulnak a foglalkoztatási lehetőségek.

A vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése intézkedés alatt meghirdetett „Az ökoturizmus és aktív turizmus (kerékpár, lovas-, bakancsos-, vízi turizmus, stb.) kiépítés

feltételeinek és fenntartásának biztosítása” célterületben a szálláshely fejlesztések, korszerűsítések, illetve a vidéki vendégfogadás feltételeinek javításával természeti értékek feltárása, látogathatóvá tétele, túraútvonalak, tanösvények feltérképezése és kialakítása, valósultak meg. A térségben koncentrálódó belföldi és nemzetközi aktív-, és ökoturizmus minőségi feltételének, követelményeinek javulása, fenntartható turisztikai fejlődés lehetőségének biztosítása vált lehetővé. A turizmus felébresztésével és fellendítésével nő a vendégéjszakák, illetve a munkalehetőségek száma nő, ezáltal növekszik a térségi bevétel.

A vidéki vendégfogadás, szálláshelyek bővítése, minőségi szolgáltatások biztosítása intézkedéshez “a minőségi magán szálláshelyek felújítása, bővítése, új szálláslehetőségek kialakítása, meglévők korszerűsítésére” jogcímre beérkezett pályázatok, melyeknek a térség fenntartható turisztikai fejlődésének elősegítése, minőségi rekreációs szolgáltatások és lehetőségek biztosítása a célja. Korszerű, a kor követelményeinek megfelelő térségi, vidéki vendégfogadók jöttek létre, az igényeknek megfelelő minőségi szolgáltatás kínálatának bővülésével.

A helyi termékek előállítására és a jövedelemszerző képesség növelése intézkedés a helyi termék előállítás, csomagolás, forgalmazás (pl. agro-, öko-, biopiac, stb) marketing és PR vonatkozások, minőségigazítás (pl. védjegy, logó, stb.) intézkedésnél is lett nyertes kérelem. A beérkezett pályázat a gépi-technikai eszközfejlesztési támogatások biztosítását célozza.

UMVP IV-es tengelye – Leader:

Helyi közösségek összekovácsolása, humán erőforrás-fejlesztés, integrált térségi marketing célkitűzéseken belül a bemutatóhelyek kialakítása, fejlesztése intézkedésen belül a „tájház, művészeti emlékház, bemutató múzeum kialakítása, rekonstrukciója, kiállítási tárgyak felújítása” jogcímében 6 db nyertes pályázat érkezett. A “mezőgazdasági állatfajok bemutatóhelyeinek kialakítására érkezett kérelmekkel a turisztikai vonzerőt növelő helyi-térségi, kulturális, néprajzi, természeti értékek bemutatási megismerési lehetőségek bővülnek.

Bor-, gasztronómiai-, kulturális-, zenei-, művészeti-, sport- és egyéb rendezvények, programok, fesztiválok, Vidéki rendezvények, programok, fesztiválok megvalósítása célterületen belül a térség 30 településéről érkezett pályázat, melyből 25 nyertes, mellyel a színes, turisztikai szempontból jól értékesíthető rendezvénykínálati spektrum tartós kialakulása, programokra épülő célzott vendégforgalom növekedése volt a cél.

Helyi termékek előállítására és a jövedelemszerző képesség növelése célkitűzésen belül a kiegészítő jövedelemforrást biztosító tevékenységek eszközinfrastruktúra fejlesztése, korszerűsítése, alapján kiírt infoterminal rendszerkiépítése célterületre 2 kérelem érkezett. Sikeres pályázatok eredményeképpen a térségben több település közterületére 9 db terminál kerül kihelyezésre mely a helyi lakosoknak és az ide látogató turistáknak nyújt sokrétű információt.

2.4 A Helyi vidékfejlesztési stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A 2007-2008-as HVS megalkotása óta eltelt időszakban történt változások indokolják a stratégia felülvizsgálatát. A világgazdaságban történt változások a térség gazdasági és társadalmi életét is nagymértékben befolyásolták. Felül kell vizsgálni a HVS-ben megfogalmazott prioritásokat. Össze kell foglalni az eddig elért eredményeket. Az új kihívásokra kell a választ megadni, különös tekintettel a gazdasági válság következményeinek enyhítésére. Az új kormányzati stratégiával összhangban nagy hangsúlyt kell fektetni a gazdaságfejlesztésre, ezen belül is a mikrovállalkozások fejlesztésére, a munkahelyek teremtésére, munkahelyek megtartására.

2.5 SWOT elemzés

Célszerűnek tartjuk a Térség és a térségben működő LEADER közösség fejlesztésére irányuló stratégiai SWOT (GYELV) elemzés alkalmazását. Az itt feltüntetett elemzés belső tényezői

(strengths-weaknesses) kiemelten a LEADER fejlesztési megközelítéseit tükrözik, míg az elemzés külső tényezői (opportunities-threats) a LEADER közösség által képviselt Térségre, mint olyanra vonatkoznak és így közvetetten érintik az erre alapozott stratégiát.

Erősségek	Gyengeségek
<p data-bbox="134 454 260 488">A Térség</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="188 528 778 745">▪ fekvése kiváló, frekventáltsága magas, megfelelő közúthálózattal és autópálya és repterműködési lehetőséggel (Sármellék) közelséggel, megfelelő vonalas infrastruktúrával bír, közösségeinek együttműködése erős. <li data-bbox="188 786 778 891">▪ erős és sokrétű gazdasági, társadalmi, kulturális adottságokkal, fejlődési lehetőségekkel rendelkezik. <li data-bbox="188 931 778 1223">▪ egyedi az adott természeti, táj- és kulturális értékek, erőforrások (pl. ásványvíz), a falusi közösségek, a sokoldalú Urbán területek által. A terület nagy hányadán törvények biztosítják (Balaton törvény, Balaton- felvidéki Nemzeti Park előírásai) a természeti táji egységek hosszú távú fennmaradását. <li data-bbox="188 1263 778 1368">▪ jelentős számú mikro- és kisvállalkozással rendelkezik, a kisvállalkozások működése fejlett. <li data-bbox="188 1408 778 1480">▪ mentes a szennyező üzemektől, gyáraktól. <li data-bbox="188 1520 778 1812">▪ gazdag tudás, ismeretség és gazdag hagyomány-tárral, akkretidált hagyomány dús oktatási intézményekkel, internet- és kommunikációs lehetőségekkel, aktív és kreatív társadalmi résztvevőkkel, feltárt és rögzített kulturális és társadalmi értékekkel rendelkezik. <li data-bbox="188 1852 778 2029">▪ széleskörű közszolgáltató és szociális rendszert működtet (egészségügyi, szociális, oktatási, művelődési). Az általános és középiskolák száma jelentős, Keszthelyen Egyetem található (Pannon 	<p data-bbox="785 454 911 488">A Térség</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="839 528 1481 600">▪ nem rendelkezik átfogó és összetartó erejű fejlődési koncepcióval. <li data-bbox="839 640 1481 931">▪ településeinek belső és összekötő úthálózata korszerűtlen, szennyvíz- és csatornahálózat kiépítettsége nem teljes, kerékpárút hálózata kiépítetlen (a Balaton partot leszámítva). Közvetlenül érintő autópálya nincsen, sem főközlekedési út és fő vasútvonal. A Sármelléki repülőtér bezárásra került, újrainyitása bizonytalan. <li data-bbox="839 972 1481 1294">▪ folyamatos forráshiányban szenved, a felelős befektetők ösztönzése elégségtelen, a számukra optimális gazdasági és humán erőforrási keretfeltételek biztosítása nehézséget jelent. A rövid-távú/életű, gyors ütemű befektetések dominálnak, a kis- és középvállalkozók erősítése még nem elégséges, a közép- és nagyvállalatok száma minimális. <li data-bbox="839 1335 1481 1552">▪ háttértelepülésein élők munkanélkülisége viszonylag magas, dominál a turizmussal összefüggő szolgáltatásokhoz kapcsolódó (sokszor szezonális) tevékenység. Az ár- teljesítés viszony nem mindenütt kiegyensúlyozott. <li data-bbox="839 1592 1481 1738">▪ igény alatti bölcsődei férőhelyekkel rendelkezik, a falvak elöregedési tendenciája növekvő. Több településen hiányoznak a közösségi terek. <li data-bbox="839 1778 1481 1850">▪ útjai gyorsabban amortizálódnak az átmenő forgalom nyomán. <li data-bbox="839 1890 1481 1995">▪ munkaerő piaci igényei és a nyújtott képzések közötti összhang sok szinten hiányzik.

<p>Egyetem Georgikon Kara).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ magas turisztikai öntudattal és számos turisztikai és marketing lehetőséggel él és rendelkezik, vannak gazdasági tartalékai, valamint számos komponensének működése megoldott. Egyes területeken növekedik az anyagi visszaforgatás mértéke. ▪ magas turisztikai öntudattal rendelkezik, a marketingtevékenység részben kimondottan erős, így az outreach is. Léteznek innovatív ötletek és megközelítések. Fürdő-, vízi sport-, vitorlás-, kerékpáros-, kiránduló-, lovas-, öko-, bor-, stb. turizmus létezik és fejleszhető. ▪ Balaton parti településein pozitív a migrációs tendencia és általánosan fejlett a civil aktivitás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzatainak gazdasági helyzete romlik. ▪ Területén végzett mezőgazdasági művelés alacsonyán gépesített, sok helyen fejlesztésre szorul. ▪ A gazdasági szereplőkkel a Nemzeti Park nem tud együttműködni, és a problémák esetén nem nyújt alternatív megoldási lehetőséget.
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Átfogó fenntartható vidékfejlesztési koncepció kidolgozása, megvalósítása, turizmussal kapcsolatos események térségbeli összehangolása. ▪ Partnerkapcsolatok erősítése . ▪ Természeti adottságok sokoldalúsága, gazdagsága: Balaton, Kis-Balaton, Zala folyó, vizes élőhelyek, Keszthelyi –hegység erdősegei, túra utak, tanösvények. A fejlesztéseknél a környezetvédelmi szempont korlátot jelenthet (nem okvetlenül veszély), de újszerű kitorési lehetőségeket is. ▪ Szőlő és bortermelés évszázados hagyományára épülő szőlő és gyümölcsstermeléshez kötődő feldolgozóipar fejlesztése. ▪ Közút és vasút, valamint 	<p>Veszély</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Folyamatosan növekvő kommunikációs kihívások korszerű megválaszolásának elmulasztása. ▪ Országos imázs vesztesége elégséges koordináció és koncepció hiányában. ▪ Természeti adottságok elégtelen kihasználása. ▪ Természetes erőforrások és értékek érték-és minőségvesztése, zöldfelületek és természet közeli területek csökkenése. ▪ A Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Natura 2000 területek korlátozásainak előnytelen kihatása a lehetséges fejlődésre, az intézmények és hivatalok működésének minőségi csökkenése. ▪ Gazdasági kényszerek növekedése (makro környezet), ezáltal veszélyeztetése a természeti és kulturális adottságoknak, gazdasági válság okozta visszaesés, stagnálás a gazdasági „több lábbon állás” megvalósítása

kerékpárutak további fejlesztése.

- Több szektorbeli munkahelyteremtés, ezzel kapcsolatban a képzettségi szint emelése.
- Egészségügyi és szociális ellátórendszer további fejlesztése.
- Települések népességmegtartásának erősítése (szolgáltatások bővítésével, vállalkozások betelepítésének ösztönzésével).
- Fly Balaton melletti ipari park fejlesztése.
- Alternatív és megújuló energiafelhasználásra irányuló fejlesztések bővítése, turizmust szolgáló infrastruktúrafejlesztés.
- Gazdag a turisztikai vonzerőkínálat nyújtása, folyamatos szálláshelyfejlesztés.
- Megőrzött építészeti, kulturális örökség számos településen, Hagyományok megőrzése, ápolása, Keszthely kiemelt kulturális helyzete
- Gazdag szabadtéri programkínálat (színházi előadások, bornapok, motoros találkozók, folklór rendezvények, falunapok stb.)
- A térség turisztikai elismertsége bel- és külföldön .
- 4 Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezet, ezek fejlesztése, koordinálása.
- Turisztikai szezon megnyújtása, illetve nem szezonhoz kötött turizmus (pl. konferencia) fejlesztése

helyett.

- Általános tőkehiány a háttértelepüléseken, ezek szűk körű kínálata.
- Szakmai területek politikai áthatottsága miatti esélyvesztések.
- Turizmus visszaesése (pl. a környezetterhelés, -szennyezés miatt).
- Képzett, fiatal munkaerő elvándorlása.
- Kedvezőtlen demográfiai folyamatok, az elöregedés nyomán a települési intézmények fenntarthatóságának nehezülése.
- Egységes, egyhangú turisztikai kínálat, mely nem az igényekhez igazodik, a marketing sok téren való fejletlensége, kevés magas igényeket kielégítő szállás és vendéglátóhely, rövid szezon, kihasználatlan borutak, további kiaknázatlan turisztikai potenciál.
- Külföldi vendégek csökkenő száma, idegenforgalmi bevétel csökkenés.
- Vendégforgalom által okozott környezetterhelés növekedése, a minőségileg kedvezőtlen tömegturizmus káros hatásai.
- Szakmai összefogás gyengülése és hiánya.
- A szolgáltatások ára és minősége közötti összhang hiánya.

Kiértékelés, következtetések és levezetett stratégia:

Térségünk fejlesztését akkor látjuk biztosítottak, ha egyrésztől megvalósulhat a gazdaság stabilizálása és fejlesztése, a környezet minőségének megőrzése, fontosságának társadalmi tudatosítása, az itt élők és dolgozók életminőségének biztosítása, sőt javítása. A gyenge pontokat erősítjük, az erős pontokra támaszkodni kívánunk, mind működésünkben, mind fejlesztési elképzeléseinkkel. A társadalmi résztvevő csoportok (vállalkozók, civil szervezetek, önkormányzatok, intézmények) egymás közti kapcsolatát erősítve olyan konstrukciókban gondolkodunk, melyek a térségbeli értékekre épülve korszerű, bevált megoldásokat is figyelembe vesznek.

Stratégiai javaslatunk a korábbi évekre épül és 2011-től a következőképpen fogalmazódik meg: **Egészséges gazdaság – természet közeli környezet – életminőség az itt élők és dolgozók számára.** Megvalósításánál kiemelt hangsúlyt fektetünk a munkahelyteremtésre, mint kulcstényezőre.

3. A Helyi Vidékfejlesztési stratégia

3.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Cél, a vidéken élők életminőségének javítása, az itt gazdálkodók, vállalkozók esélyeinek, a jólét alapjainak megteremtése új, fenntartható jövedelemszerzési lehetőségek teremtése, a munkalehetőségek körülményeinek javítása, munkahelyteremtés, munkahelyek megőrzése a vidéki térségekben. Az együttműködési készség növelése és a helyi társadalom szervezettségének javítása, életképes vidéki közösségek kialakítása, illetve támogatása. A célok elérése érdekében kiemelten a gazdaságfejlesztés, a humán erőforrások fejlesztése, a környezetvédelem, a környezetbarát energiamegoldások és a turizmus terén szorgalmazzuk és támogatunk fejlesztéseket.

A gazdaságfejlesztési prioritás részletezése között szerepel az innovatív, tudásalapú gazdaság megteremtése; a kis és középvállalkozások jövedelemtermelő képességének erősítése; a regionális klaszterek szerepének növelése a régió gazdaságában; a regionális és helyi befektetés-ösztönzés, telephelyi infrastruktúrák fejlesztése; a gazdaság fejlesztését szolgáló humán erőforrás fejlesztés eszközrendszerének fejlesztése és a regionális információs társadalom kiteljesítése, új munkahelyek teremtése, a régiók megtartása.

A humán erőforrás fejlesztés prioritásához kapcsolódik a foglalkoztathatóság javítása; az alkalmazkodóképesség javítása; a minőségi oktatás, s az ahhoz kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés; az emberi erőforrás fejlesztés a kutatás és innováció területén; az egészségmegőrzés erősítése és a kulturális infrastruktúra fejlesztés a közösségfejlesztés szolgálatában.

A környezetvédelem fejlesztés prioritása a térség hazai és nemzetközi természetvédelemben tapasztalható elismertségén alapul. A természeti, táji adottságok, a terület környezethasznosítási sérülékenysége, a Balaton parti üdülővezetési sávján kívül, elsősorban a természet közeli, a falusi, kerékpáros, kulturális, horgász, vadászturizmus fejlesztésére adnak lehetőséget. A természeti adottságok vonatkozásában a turisztikai erőforrást nem csak a Balaton, hanem a természeti táji értékek összessége biztosítja.

Az energia fejlesztés prioritása a megújuló energiaforrások széles körű alkalmazása a cél. A felhasználási lehetőségek minél szélesebb körű feltérképezése és alkalmazása a térségben. Energetikai képzések az alternatív energia alkalmazási lehetőségeinek a megismerésére.

A turizmus prioritáshoz kapcsolt célok kulturális és örökségturizmus, a tájegységi ökoturisztikai (aktív) programok fejlesztése, kereskedelmi szálláshelyek és szolgáltatásaik és minőségi fejlesztése, a szezonális csökkentése és turisztikai menedzsment rendszer fejlesztése a tematikus utak és a területi alapú együttműködések menedzseléshez, értékesítéséhez.

3.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

Táji és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása

A közösség területén nagyrészt a Balaton-felvidéki Nemzeti Park található, emiatt kiemelt fontosságú a természetvédelmi területek megóvása. Itt még nagy arányban maradtak fenn természetes, természet közeli területek, „hagyományosan” művelt tájak, melyek növényzete, állatvilága sokkal gazdagabb, mint amilyenek az ország más vidékein találhatóak. Ez a természeti kincs megfelelő turisztikai vonzerőként is értelmezhető.

A térség települései jelenleg csak részben tükrözik vissza olyan külső arculatot, amely a vendégforgalom növelése, akár a települések helyi lakossága számára kívánatos lenne, miközben az arculatfejlesztések lehetőségei kínálják magukat. A térség települései számos kiemelkedő jelentőségű épített kulturális, vallási és művészeti örökségi hellyel, kegyeleti parkkal, történelmi, háborús hősi emlékhellyel, vallástörténeti szempontból is jelenős építménnyel rendelkeznek. Ezek az örökség- és látványturizmus szempontjából optimális feltételeknek megfelelnek, de a pénzhiány miatt nem megfelelően gondozottak, ezáltal a településkép évről évre romlik. Faluközpontok, közösségi szolgáltató házak működnek, melyek esélyegyenlőségi szempontok szerint sem megfelelőek, elhanyagoltak, továbbá diszharmonikusan illeszkednek a településképbe.

Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás). Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humánerőforrás-fejlesztés

A Leader közösség akcióterületén megtalálható közösségi funkciókat betöltő épületek, olyan meglévő helyi védelem alatt álló ingatlanok, melyek infrastruktúrájának számottevő része elavult, nem felel meg a kor követelményeinek, és nem teljesülnek a hátrányos helyzetűekkel kapcsolatos esélyegyenlőségi elvek követelményei sem. Ezen épületek jelentős része korszerűsítésre, átalakításra, fejlesztésre szorul, elmarad a kor követelményeitől.

A térség hagyományokra épülő, közösségi rendezvények százainak nyújt otthont a turisztikai év egészében, beleértve a téli, valamint az idegenforgalmi főszezon elő és utószezon időszakát is. Szőlő, bortermeleshez kapcsolódó Orbán-, Vince-, Márton napi rendezvények, Kéknyelű virágzás ünnep, szüreti mulatságok, bornapok, fesztiválok, hegyi búcsúk, a Balatonhoz, élő vizekhez kapcsolódó rendezvények, és az egyes települések egyedi ünnepei, "Élő-Betlehem", gasztronómiai rendezvények, közösségi programok zajlanak. Az akciócsoport települései külön-külön is rendelkeznek testvér-települési nemzetközi kapcsolatokkal, melyek elsősorban kulturális együttműködésben nyilvánulnak meg.

A vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése

A helyi gazdaság jövedelemtermelő képessége részben a turizmus ágazat adottságához, vonzerőjéhez kötődik. A Tapolcai-, Káli medence, a Zalai dombhátak és Zalavölgye települései kiemelkedően kedvező lehetőségeket kínálnak az aktív-, és ökoturizmus iránt érdeklődők számára. Sajnos azonban ezek a lehetőségek háttér infrastruktúra hiányában nincsenek teljes körűen kihasználva.

A térség tradicionális bortermeles helyekkel (Badacsonyi-, Balatonfelvidéki-, Balatonmelléke borvidék), gasztronómiai értékekkel (halápi lángos, sáskai rétes, tördemici kocsonya, tóti tócsi, badacsonyi halászlé, szántói sonka), a külföldi és belföldi idegenforgalom szempontjából jól kiaknázható falusi turisztikai lehetőségekkel rendelkezik, melyeknek az alap infrastruktúrája hiányos. Nemzetközi kapcsolatok vannak kialakulóban.

A térség rendelkezik minőségi vendégfogadásra is alkalmas, vagy alkalmassá tehető vidéki vendégfogadóval, panzióval, szálláshellyel, amelyek további fejlesztések alapjainak tekinthetők. A magán szálláshelyek egy része felújításra, korszerűsítésre szorul. Kiemelhető a Tapolcai-, Káli

medence, a Zalai dombhátak, Zalavölgye több települése. Fejlesztések hiányában ezeknek a magánszálláshelyeknek a versenyképessége nem biztosítható, nem jelenthetnek kitörési pontot a helyiek számára, nem biztosíthatnak segítséget a helyi-, térségi turizmus, mint gazdasági húzóágazat irányában.

Gazdaságfejlesztés, helyi termékek előállítása és a jövedelemszerző képesség növelése

A térség turisztikai kínálata széles skálán mozog, szinten minden településen található természeti, épített vagy kulturális látnivaló. Az ehhez kapcsolódó ajándék és emléktárgypiac szegényes. A térség jelenleg kiaknázatlan lehetőséggel rendelkezik a helyben előállított termékek kismesterségekre épülő üzemszerű feldolgozása, értékesítése területén. Helyi östermelőkkel összefogva falusi turizmust fellendítő hatást gyakorolhat az akciócsoport területén tervezett feldolgozó üzem, illetve a helyben előállított biotermékek értékesítésének megoldása.

Az akciócsoport nem rendelkezik önálló védjeggyel illetve logóval, melyek a minőségirányítás szempontjából jelentőséggel bírnak.

A térség településeinek vállalkozásai jelenleg nem kellő mélységben kiaknázott lehetőséggel rendelkeznek a helyi termékek előállítása és forgalmazása területén, amivel párhuzamban értékesítési célú reklámozás vonatkozásában is jelentős lemaradásban vannak.

A térség mezőgazdasági vállalkozásai a tájfenntartó jelleget célozzák, miközben az állat- és a termelési-értékesítési célú növényállományt a versenyképesség fenntartása érdekében lehetőségek maximumára állítják be. A nagyüzemi intenzív termelés hatására a hagyományos tájra jellemző kertészeti kultúrák a területről szinte teljesen eltűntek.

3.3 A helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

Fő fejlesztési prioritás

- A. Táj és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása
- B. Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humánerőforrás-fejlesztés
- C. A vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése
- D. Gazdaságfejlesztés, helyi termékek előállítása és a jövedelemszerző képesség növelése

3.4 A helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

A. CÉLKITŰZÉS: Táj és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása. A táji elemek védelme, valamint a fenntartható fejlődés érdekében végrehajtandó beavatkozásokkal, megvalósul a táji elemek védelme, állapotuk javítása. Szükséges a térség jelentős védett kultúrtörténeti emlékhelyeinek, vallási épületeinek, múzeumainak külső-belső felújítása, rekonstrukciója, ezek új funkciókkal való ellátása, valamint az elhagyott épületek hasznosítása, a helyi erőforrások használata turisztikai célokra is. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. Az épített örökségek védelmének, megújításának, funkcióbővítésének a megvalósulásakor nemcsak az idegenforgalom lendül fel, hanem az itt élők közérzete is javul. Növekszik a foglalkoztatottság, emelkedik az életszínvonal, erősödnek a nemzetközi kapcsolatok. A célkitűzésekhez sorolt intézkedések ezek megvalósítását célozzák meg.

Fejlesztési intézkedések:

A/1 AZ ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGEK VÉDELME, MEGÚJÍTÁSA, FUNKCIÓBŐVÍTÉSE - ÖRÖKSÉGTURIZMUS, LÁTVÁNYTURIZMUS

Forrás: ÚMVP -3. intézkedéscsoport-Vidéki örökség megőrzése.

Helyzet: A térség kiemelkedő jelentőségű épített kulturális, vallási és művészeti örökség ingatlanállománnyal rendelkezik, viszont ezeknek csak egy része van olyan állapotban, amely az örökség- és látványturizmus szempontjából optimális feltételeknek megfelel. A közösség akcióterületén található települések nagy részén jelentős védett épületállomány van, melynek egy része lepusztult állapotban van. A települések népességmegtartó ereje gyenge, az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok felújításra szorulnak, melyre anyagi okok miatt nincs lehetőség.

Probléma: A kulturális örökség részét képező kulturális, vallási és művészeti épületek és emlékhelyek egy részének állapota méltatlan, nem felel meg a kor követelményeinek, felújításra, restaurálásra szorul. A lepusztult épített környezet rombolja a táj-, település- és faluképet, ezáltal a turizmus kiszolgálását is, továbbá gyengíti a település népességmegtartó erejét, nem felel meg az esélyegyenlőségi szempontoknak.

Megoldás: A kulturális, vallási és művészeti védett örökséghelyszínek külső-belső felújítása, restaurálása, szigetelése, korszerűsítése, állagmegóvása, történelmi és kegyeleti emlékhelyek eredeti állapotának helyreállítása, új emlékhelyek kialakítása. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. Szükséges a térség jelentős védett kultúrtörténeti emlékhelyeinek, vallási épületeinek, múzeumainak külső-belső felújítása, rekonstrukciója, ezek új funkciókkal való ellátása, valamint az elhagyott épületek hasznosítása, a helyi erőforrások használata turisztikai célokra is.

Eredmény: Településkép javítása, kulturális, vallási és művészeti funkciókat betöltő védett épületek és építmények, az örökséghelyszínek megújulása. Az épített örökségek védelmének, megújításának, funkcióbővítésének a megvalósulásakor nemcsak az idegenforgalom lendül fel, hanem az itt élők közérzete is javul. Növekszik a foglalkoztatottság, emelkedik az életszínvonal, erősödnek a nemzetközi kapcsolatok.

A/2 KÖZÖSSÉGI TEREK KIALAKÍTÁSA, KORSZERŰSÍTÉSE, FUNKCIÓKKAL, PROGRAMOKKAL MEGTÖLTÉSE

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Falumegújítás és -fejlesztés.

Helyzet: A térségben számottevő infrastruktúrával rendelkező, de minőségében jelentősen fejleszthető faluközpontok, közösségi szolgáltató házak működnek. A térségben számos kulturális programot lebonyolító, azoknak teret, helyszínt biztosító épületingatlan, közpark állapota esélyegyenlőségi szempontok szerint sem megfelelőek, elhanyagoltak, továbbá diszharmonikusan illeszkednek a településképebe.

Probléma: Problémát képez a meglévő közösségi funkciókban hasznos, vagy központi szerepet játszó eszközvagyron elavultsága, amortizáltsága. Ezek mellett a térségben regionális jelentőséggel bíró, szabadidő eltöltésére is alkalmas, idegenforgalmi vonzerőt növelő látványpiac is kevés. Források, támogatások hiányában elmaradtak a fejlesztések, felújítások. Az ilyen környezetben nem megfelelő az épületek turisztikai kihasználtsága sem.

Megoldás: Attrakciós központok létrehozása (nem IKSZT), közösségi szolgáltatóházak kisléptékű infrastrukturális fejlesztése, látványpiac, játszóudvar-játszópark kialakítása. Az épületek felújításra, rekonstrukcióra szorulnak. Szükséges az új funkciók kialakítása, a helyi erőforrások kihasználása, illetve bevonása a turizmusba, továbbá a felújított intézmények, épületek programokkal való feltöltése az itt élők és a turisták számára. Az IKSZT-által nem érintett épületekre vonatkozóan.

Eredmény: Közösségi, szabadidő eltöltési programlehetőségek bővülése, színesedése, egyedivé válása, szolgáltatási minőség fejlődése. Az épületek korszerűsítésével, illetve infrastrukturális fejlesztésével javul a települési öszkép, az itt lakók életminősége. Lehetőség nyílik az IKSZT által nem érintett közösségi terek használatba vételére, ahol különböző kulturális és szabadidős programokkal színesíthetik a mindennapjaikat, mellyel erősödnek a nemzetközi kapcsolatok, javulnak a foglalkoztatási lehetőségek.

A/3 A TÁJI ELEMELK VÉDELME, FENNTARTÁSA, ALTERNATÍV ENERGIA BEVEZETÉSE, ALKALMAZÁSA

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Falumegújítás és –fejlesztés.

Forrás: ÚMVP -3. intézkedéscsoport-Vidéki örökség megőrzése.

Helyzet: A közösség a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén található, emiatt kiemelt fontosságú a természetvédelmi területek megóvása. Itt még nagy arányban maradtak fenn természetes, természet közeli területek, „hagyományosan” művelt tájak, melyek növényzete, állatvilága sokkal gazdagabb, mint amilyenek az ország más vidékein található. Ez a természeti kincs megfelelő turisztikai vonzerőként is értelmezhető. A táji és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása a közösség területén nagy részben nem megoldott. Különleges értékeink például a Tanuhegyek, Káli-Medence, Tapolcai-Medence, Keszthelyi-hegység, Zalai Dombhátak, Balaton, Kis-Balaton védelme és fenntartható fejlődése igényli a kellő mértékű környezet- és természetvédelmi, hatóságok által kontrollált szabályozást. A térség különleges természeti képződményekben gazdag, több millió éves vulkanikus hegyei mára tanuhegyekké formálódtak, a tapolcai medence a Pannóniai-flóratartomány különleges helyzetű, adottságú, növényzetét tekintve is kiemelkedő értéket képviselő területe.

Probléma: Bár a nehézipar – mint nagy környezetszennyező és tájromboló – gyakorlatilag nincs jelen a területen, mégis számos nehezen orvosolható probléma jelentkezik a védett vagy védelemre érdemes természeti és tájképi értékekkel kapcsolatosan. Térségünkben alig van előrelépés a megújuló energiaforrások hasznosítására. Hiányoznak a tájegységekre vonatkozó fenntartható fejlődést célzó tanulmányok, tervek. A közösség területén működő szervezetek saját erőből megalapozó illetve kivitelezői tanulmányok és tervek elkészíttetésére nem képesek, amelyek alapvető fontosságúak az egyes beavatkozások és beruházások megkezdéséhez. A térség táji elemeinek védelme, a meglévő kedvező állapot fenntartása számos helyszínen a megfelelő források híján nem, vagy nem megfelelő minőségben valósult meg.

Megoldás: A turisztikai célú tájrehabilitáció mellett fontos az ökoturisztikai helyszínfejlesztés, a különleges turisztikai látványosságok kialakítása. Szükséges továbbá a klímaváltozás okozta felgyorsuló változások megelőzése érdekében a legszükségesebb intézkedések megtétele. A táji elemek védelme, valamint a fenntartható fejlődés érdekében végrehajtandó beavatkozások és az azokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. A klíma változás okozta erózió megelőzése érdekében a legszükségesebb intézkedések megtétele. Árkok, támfalak, víztárolók létesítése. Tanuhegyek változások védelme, illegálisan kiszórt hulladék összeszedése, táj-rehabilitáció, zagykazetta rekultiváció. Fontos elem a megújuló energia hasznosítás minél szélesebb körű elterjedésének elősegítése.

Eredmény: A táji elemek védelmével, fenntartásával, a helyi erőforrások igénybevételel szép, kulturált környezet alakítható ki, mellyel javul a térség öszképe, növekszik az idelátogatók száma, ezáltal fellendül az idegenforgalom. Igényes környezetben számos programmal lehet ide csalogatni

a turistákat és itt tartani a lakosokat, valamint erősíteni a nemzetközi kapcsolatokat. Megvalósul a táji elemek védelme, állapotuk javítása. Korszerű táj- és környezetvédelmi szempontok teljesülése, minőségi rekreációs lehetőségek alapvető fenntarthatósági követelményeinek biztosítása. A megújuló energia források nagyobb arányú felhasználásával csökken a környezetterhelés, csökkenek a költségek és a függőség is

A/4 FALUSZÉPÍTÉS, ÉLETMINŐSÉG, KÖZÉRZET JAVÍTÁS (VIRÁGOSÍTÁS, FÁSÍTÁS, ZÖLDTERÜLET NÖVELÉSE)

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Falumegújítás és –fejlesztés.

Állatmenhely (LEADER)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: környezet/földgazdálkodás (412)

A HPME jogcímhez rendelése: közösségi célú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 5 000 000 Forint

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Táj és épített környezet védelme, rehabilitációja, fenntartása

HPME kódolása a célkitűzésnek: A4

Érintett települések köre: Tapolca

Helyzet: A térség települései jelenleg csak részben tükröznék vissza olyan külső arculatot, amely a vendégforgalom növelése, akár a települések helyi lakossága számára kívánatos lenne, miközben az arculatfejlesztések lehetőségei kínálják magukat. A térség települései számos kegyeleti parkkal, történelmi, háborús hősi emlékhellyel, vallástörténeti szempontból is jelentős építménnyel rendelkeznek. Több településnek problémát jelent a kóbor állatok elszaporodása.

Probléma: Sok településen elmaradt, számos településen késedelmet szenvedett a parkok, közterek felújítása, rendbetétele, közterületek virágosítása, új fák ültetése. A közösségi terek környezeti infrastruktúrája is több esetben fejlesztésre, rendezésre, helyreállításra szorul. A pénzühiány miatt fel nem újított emlékhelyek, parkok, zöldfelületek hatására romlik a települési összkép, illetve csökken a lakosság településhez való kötődése, így alkalmatlanná válik a minőségi turizmusra is. Egyes települések utcáin közterületein megnövekedett a kóbor állatok száma, veszélyeztetik a biztonságot és rontják a településképet.

Megoldás: Virágosítás, faültetési programok indítása, parkosítás, új utcanév táblák kihelyezése, közösségi terekhez kapcsolódó díszútburkolat készítése. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tanulmányok, tervek. Kegyeleti parkok, emlékművek felújítása, közparkok kialakítása, sétáló felületek építése.

Új állatmenhelyek létrehozása, régiek korszerűsítése.

Eredmény: Rendezett, igényes, vendégvonzó településkép kialakulása, mind a térségbe látogató, mind a helyi lakosság számára természetessé válása, amely ha fenntartható módon valósulhat meg, idővel attitűdökben, viselkedésben is megmutatkozó pozitív hatásokat eredményezhet a közértékek védelme, környezeti értékek megóvása terén. A településfejlesztés gazdasági hatásai mindenképp érezhető beruházási tevékenységben és növekvő munkavállalási lehetőségekben mutatkoznak meg. A települések öntudatának, kulturális és szociális identitásának újraélesztése, illetve erősítése. Állatmenhelyek megvalósulásával a kóbor állatok számának jelentős csökkenése.

B. CÉLKITŰZÉS: Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humán erőforrás-fejlesztés.

Iskola rendszeren kívüli oktatás. Gyakorlati tapasztalaton nyugvó és a változásokra gyorsan reagáló képzések. A tájházak felújítása, honismereti gyűjtemények fenntartása, tanösvények, szőlőtermesztéssel, borászattal, kapcsolatos bemutató helyek kialakítása révén fokozódna az idegenforgalom, több munkahely létesülne, kiegyensúlyozottabbá válna a foglalkoztatottság. A többféle érdeklődésű emberek teljes körű tájékoztatása, igényeinek kielégítése válik lehetővé. A helyi néprajzi és régészeti hagyományokkal, a természeti értékekkel kapcsolatos kulturális és szabadidős helyek, néprajzi gyűjtemények bemutatásának javul a hatékonysága, az itt élők és az ide látogatók helyi kötődése erősödik, létszámuk növekszik, a szezon meghosszabbodik, ezáltal éves szinten csökken a munkanélküliségi ráta, továbbá a lakosság megélhetése javulna. A célkitűzéshez sorolt intézkedések ezek megvalósítását célozzák meg.

B/1 OKTATÁS, KÉPZÉS, EGYÜTTMŰKÖDÉS (SZAKMA SPECIFIKUS, SZABADIDŐ ELTÖLTÉSÉVEL KAPCSOLATOS STB.)

Képző, rendezvény és közösségi szolgáltatóközpont létrehozása (LEADER)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: vállalkozás alapú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 35 000 000 Forint

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás). Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humánerőforrás-fejlesztés

HPME kódolása a célkitűzésnek: B1

Érintett települések köre: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatongyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Uzsa, Vállus, Várvölgy, Vindornafok, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszántó, Zalavár

Helyi igényeket szolgáló képzés, oktatás (LEADER)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: képzés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 14 000 000 Forint

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás). Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humánerőforrás-fejlesztés

HPME kódolása a célkitűzésnek: B1

Érintett települések köre: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatongyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Keszthely, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Tapolca, Uzsa, Vállus, Várvölgy, Vindornafok, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszántó, Zalavár

Helyzet: Keszthelyen működik a Pannon Egyetem, továbbá Tapolcán és Keszthelyen több középfokú oktatási intézmény található, melyekben felnőttképzés is folyik, ezáltal megvalósul az élethosszig tartó tanulás lehetősége. Az oktatási intézmények többsége hagyományos képzési struktúrát valósít meg.

Probléma: Problémát jelent, hogy az oktatási intézmények kínálata nem minden esetben felel meg a jelenkori elvárásoknak, egyes szakmákból túlképzés van, míg máshol hiányok jelentkeznek. Kevés a gyakorlati tapasztalatokon alapuló oktatás, a közvetlen érzékelésen nyugvó ismeretszerzés. Nem megoldott a kisközösségi csoportok helyben történő célirányos oktatása. (pl. önellátásra történő felkészítés) Az intézményekben lassú a reagálás a változó piaci igényekre. Az alternatív jövedelemszerzés lehetőségeinek oktatása nem megoldott.

Megoldás: Iskolarendszeren kívüli felnőtt szakképzési programok indítása, vállalkozási kompetenciák fejlesztése, célzott szakképzés indítása helyi munkahelyteremtés, önfoglalkoztatás lehetőségeinek megteremtése. Önálló, piaci és térségi igényekre gyorsan reagáló képzőközpont létrehozása, mely az egyszerű tanfolyamoktól kezdve biztosítaná a felmerülő oktatási igények kielégítését, egyben pályázati, jogi tanácsadóként is szolgál. A klímaváltozásra hangsúlyt fektető fórumok szervezése, a lakosság felkészítése. Kihalóban lévő szakmák ismertetése, betanítása. A természeti környezetben megvalósuló oktatás, ismeretszerzés elterjesztése, oktatási tananyag összeállítása. Hagyományokon alapuló mezőgazdasági tevékenységekre való oktatás. Horizontális kapcsolatok kialakítása szükséges a partnerek között. Szakkönyvtárak szakmai anyaggal történő kiegészítése, kiadványok készítése és terjesztése. Az ismeretek bővítése által megvalósul az élethosszig tartó tanulás lehetősége, melynek eredménye, hogy a képzésen részt vevők képzetesebben tudnak a kor kihívásainak megfelelni.

Eredmény: Foglalkoztatási helyzet javulása, munkanélküliség csökkenése, tartós munkaerő-piaci belépés elősegítése. Felkészült emberek az alternatív jövedelemszerzés lehetőségeire, megélhetési problémák kezelésére klímaváltozás elviselésére, a témára alapozott képzés, oktatás megvalósulása.

B/2 TELEPÜLÉSEK KIEGÉSZÍTŐ SZOCIÁLIS, EGÉSZSÉGÜGYI ÉS KÖZBIZTONSÁGI SZOLGÁLTATÁSAINAK FEJLESZTÉSE

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - 322 Falumegújítás és –fejlesztés.

Forrás: ÚMVP 3. intézkedéscsoport-Vidéki örökség megőrzése.

Helyzet: A kistelepülések nagy része elöregedő, ezeken a helyeken a szociális ellátás nem teljes körűen megoldott. A térség településeinek nagy részén a közbiztonság, a lakosság biztonsági érzete nem megfelelő.

Probléma: A lakosság főleg a kisebb településeken nem érzi azt a szociális és egészségügyi biztonságot, amelyet a nagyobb falvak és városok tudnak nyújtani. A szűrővizsgálatokra nem tudnak eljutni, a kistelepülésekre nem települnek ki az egészségügyi szolgáltatók.

A közbiztonság a munkanélküliség növekedésével és az olcsó ingatlanok miatti idegen betelepülések által egyre rosszabb képet mutat.

A szociális, a közbiztonsági és az egészségügy terén mutatkozó biztonságérzet hiányában fokozódik az elvándorlás, mely egyes települések létét veszélyezteti.

Megoldás: Elsősorban helyi civil szervezeteken keresztül kell létrehozni szociális védőhálózatot, mely a lakosság teljes körét, időseket, fiatalokat is érinthet.

Kiegészítő egészségügyi szolgáltatások nyújtása, helyben történő szűrővizsgálatok, felvilágosító előadások tartása.

Idős egyedül élők részére segélyhívó jelzőhálózat kiépítése.

A közbiztonság terén járőrszolgálatok létrehozása, megerősítése. Technikai fejlesztésekkel, szakmai képzésekkel javítani a tevékenységüket. A települések frekvenciált és közbiztonság szempontjából kényes helyein technikai eszközök, kamerák, riasztók elhelyezése.

Eredmény: A fejlesztések, intézkedések hatására a településeken javul a lakosság szociális és egészségügyi biztonság érzete. A megelőzés, valamint az időben felismert és kezelt betegségek hozzájárulnak a lakosság életminőségének javításához, a településekre eljutó szűrővizsgálatok révén az emberek elsajátítják az öngondoskodás képességét, megpróbálnak változtatni az életmódjukon. A közbiztonság javítására irányuló fejlesztésekkel az itt élők személy és vagyonvédelme javul. A közbiztonság a szociális és a kiegészítő egészségügyi szolgáltatások javításával hozzá lehet járulni, a települések elvándorlásának megakadályozására.

B/3 BEMUTATÓHELYEK KIALAKÍTÁSA, FEJLESZTÉSE

Helyzet: A térség számos településén vannak olyan meglévő helyi védelem alatt álló ingatlanok, amelyek alkalmassá tehetők helytörténeti múzeum, bemutatóhelyszín létesítésére, ahol a rendelkezésre álló épületek felújítása segítségével alakítanának ki bemutatóhelyszíneket, múzeumot. A térség számos olyan értékkel rendelkezik, amely lehetővé teszi történeti-, néprajzi-, kulturális-, tájjellegű értékek érdeklődők elé tárását, demonstratív bemutatását. A térségünk településein számos, a jelenlegiekén túli bemutatásra alkalmas néprajzi gyűjtemény, kulturális érték található, amelyek eddig nem voltak széles körben ismertek, megtekinthetők. Az akciócsoport területén jellemző mezőgazdasági tevékenységek (termelés, állattenyésztés, stb.) bemutatóhelyeken történő ismertetése nem kielégítően megoldott. A települések nagy gondot fordítanak arra, hogy megőrizzék múltjukat, bemutassák értékeiket, nemcsak a térség lakosainak, hanem az ide látogatóknak is.

Probléma: A meglévő, fejlesztendő épületek állaga több esetben nem felel meg a korszerű minőségi feltételeknek, és hiányoznak a hátrányos helyzetű rétegek esélyegyenlőségét biztosító kritériumok. A lehetséges kulturális és természeti, épített örökségi bemutatóhelyszínek egy része jelenleg nincs megfelelően felkészítve a látogatói igények kielégítésére. Problémát jelent, hogy az önkormányzatok pénzüke miatt nem tudják a falusi tájházakat, honismereti gyűjteményeket, tanösvényeket, bemutatóhelyeket bemutatni, és kellő marketinggel ismertségét növelni, mellyel növelhetők lennének az idegenforgalom bevételei. A térségnek gondot okoz a szezonáltság.

Megoldás: Helyi védelem alatt álló helytörténeti múzeumok, bemutató helyek felújítása, szigetelése, külső-belső homlokzat felújítása, nyílászárók cseréje, tetőzet felújítás elvégzése, akadálymentesítése. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. Jól felszerelt bemutatóhelyek létesítése, tárlatok és rendszeres bemutatók lehetőségeinek megteremtése, tanösvények kiépítése (például az Ördög-sziklánál, Révfülöp és Kővágóörs közelében, valamint a Kis- Balatonnál és a Tanúhegyek környékén). Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. A tájházak felújítása, honismereti gyűjtemények fenntartása, tanösvények, szőlőtermesztéssel, borászattal, repüléssel kapcsolatos bemutató helyek kialakítása révén fokozódna az idegenforgalom, több munkahely létesülne, kiegyensúlyozottabbá válna a foglalkoztatottság. A többféle érdeklődésű emberek teljes körű tájékoztatása, igényeinek kielégítése válik lehetővé.

Eredmény: Korszerű, igényes, esélyegyenlőségi kritériumoknak is megfelelő szolgáltatásra képes ingatlanállomány létrehozása. Kulturális-, tájjellegű-, mezőgazdasági-, néprajzi-, műszaki-, épített környezet értékmegóvása, a bemutatóhelyszínek értékeivel kapcsolatos ismeretek széleskörű belföldi és nemzetközi kiterjedése turisztikai érdeklődést növelő hatást eredményez. Javul a felnövekvő generáció ismeretanyaga, identitástudata. A helyi néprajzi és régészeti hagyományokkal, a természeti értékekkel kapcsolatos kulturális és szabadidős helyek, néprajzi gyűjtemények bemutatásának javul a hatékonysága, az itt élők helyi kötődése erősödik és az ide látogatók létszáma növekszik.

B/4 HAGYOMÁNYOKRA ÉPÜLŐ KÖZÖSSÉGMEGÚJÍTÁS, KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK, HELYSZÍNEK ESZKÖZ BESZERZÉSE ÉS INFRASTRUKTÚRÁLIS TÁMOGATÁSA, NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Rendezvények megvalósítása (LEADER)

A HPME ŰMVP LEADER jogcímhez rendelése: életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: rendezvény

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása nem LHH 14 000 000.- Ft

LHH 4 000 000.-

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás). Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humánerőforrás-fejlesztés

HPME kódolása a célkitűzésnek: B4

Érintett települések köre: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatongyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Keszthely, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülp, Salföld, Sáska, Szentbékál, Szigliget, Tapolca, Uzsa, Vállus, Várvölgy, Vindornyafok, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszentő, Zalavár

Történelmi múltú országosan elismert rendezvény megvalósítása (LEADER)

A HPME ŰMVP LEADER jogcímhez rendelése: életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: rendezvény

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása 11.000.000.- Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás). Helyi közösségek vállalkozások erősítése szociális és humánerőforrás-fejlesztés

Érintett települések köre: Badacsonytomaj, Gyenesdiás, Gyulakeszi

Helyzet: Az akciócsoport települései külön-külön rendelkeznek testvér települési nemzetközi kapcsolatokkal, melyek elsősorban kulturális együttműködésben nyilvánulnak meg. A térség hagyományokra épülő, közösségi rendezvények százainak nyújt otthont a turisztikai év egészében, beleértve a téli, valamint az idegenforgalmi főszezon elő és utószezon időszakát is. Térségünkben szőlő, bortermeléshez kapcsolódó Orbán-, Vince-, Márton napi rendezvények, Kéknyelű virágzás ünnep, szüreti mulatságok, bornapok, fesztiválok, hegyi búcsúk, a Balatonhoz, élő vizekhez kapcsolódó rendezvények, és az egyes települések egyedi ünnepei, , gasztronómiai rendezvények, közösségi programok zajlanak.

Probléma: A korábban létesült nemzetközi kapcsolataink erősen lekorlátozódtak települési együttműködési szintre. A pályázati rendszerek eddig nem segítették a nemzetközi térségi együttműködést, mely önerőből nem megvalósítható. fenti kapcsolatok gazdasági, vidékfejlesztési részei kiaknázatlanok, nincsenek közös projektek. Támogató források és a települések közötti koordináció hiányában a rendezvények egy része akár el is maradhat, színvonala és látogatottsága csökken, aminek következtében szegényedik, szűkül a térség rendezvény kínálata, bevételek maradnak el, és csökken a vendégforgalom.

Megoldás: Bor-, gasztronómiai-, kulturális-, zenei-, művészeti-, sport- és egyéb rendezvények, évente ismétlődő rendezvénysorozat, programok, fesztiválok, kiállítások térségi szintű koordinálása, marketingje és PR-ja, valamint azok támogatása.

Rendezvény helyszínek infrastruktúrális fejlesztése, rendezvények megvalósítását biztosító, elősegítő eszközök beszerzése.

Közös projektek kidolgozása, a kapcsolatok tartalommal való megtöltése, közös EU pályázatokon való indulás például kereskedelmi kapcsolatok, helyi termékek tekintetében, kismesterségek felélesztése közös projektek révén. A forrás megteremtését követően megvalósíthatók lesznek a határokon átnyúló nemzetközi együttműködések. Ezen együttműködésekkel megismerhetők a különböző kultúrák és alkalom nyílik a tapasztalatcserére. Együttműködések kiterjesztése az oktatás, képzés területére, közös projektek kidolgozása, megvalósítása. Közös programok, tapasztalatcserék szervezése és lebonyolítása.

Eredmény: Színes, turisztikai szempontból jól értékesíthető rendezvénykínálati spektrum tartós kialakulása, programokra épülő célzott vendégforgalom növekedése. A kapcsolatfelvétellel, illetve –fenntartással hatékony kereskedelmi együttműködések, új munkahelyteremtő projektek, kisvállalkozások fellendülése, települések népességmegtartó képességének javulása. Az akciócsoportok hatékony együttműködése. Az együttműködések révén olyan közös projektek megvalósulása, melyek segítik a kismesterségek felélesztését, az iskolák, civil szervezetek közötti együttműködések létrejöttét.

C. CÉLKITŰZÉS: a vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése. Az öko és aktív turizmus felélesztésével és fellendítésével nő a vendégéjszakák, a munkalehetőségek száma, növekszik a térségi bevétel. A helyi étel-és italspecialitások népszerűsítésével, borút fogadó állomások kialakításával, bővítésével, korszerűsítésével a falusi turizmus fellendül. A bor és gasztronómia, illetve falusi turizmus fellendülésével a minőségi szolgáltatások iránti kereslet növekedése várható. A turisztikai bevételek növekedésével javul az életszínvonal és a megélhetés, továbbá csökken a munkanélküliségi ráta. A települési fejlesztések támogatása annak érdekében, hogy minél teljesebb és minél szélesebb kört megérintő adminisztratív szolgáltatásokat tudjanak nyújtani. A kereskedelmi szolgáltatók közül azokat kell támogatni, amelyek innovatív ötletekkel és megfelelő pénzügyi háttérrel kívánják fejleszteni. Az információk kapuk létrehozásával növekszik a térségbe látogatók információval való ellátottsága, jobban megismerik a látnivalókat, a helyi szokásokat, megvásárolhatják a helyi termékeket, és olyan szolgáltatásokhoz jutnak hozzá, amelyek révén kellemesebb élménnyel térnek haza. A célkitűzéshez rendelt intézkedések az öko- és az aktív turizmus fellendítését, a helyi termékek és a szolgáltatások fejlesztését célozzák.

C/1 TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYOK ÉS INFORMÁCIÓS HÁLÓZATOK LÉTREHOZÁSA

Helyzet: Az egyes települések jelentős turisztikai vonzerővel rendelkezik, gazdaságának fő pillére a turizmus. Turisztikai egyesületek, Tourinform irodák segítik a tájékozódást. A térségben működő információszolgáltatással megbízott Tourinform irodák, valamint egyéb közösségi szolgáltató helyek infrastruktúrája, eszközellátottsága hiányos. Kereskedelmi szolgáltatások terén a térség ellátottsága megfelelő, a kistelepülések fejlesztése indokolt.

Probléma: A települések természeti és kulturális adottságaira és erőforrásaira épülő minőségi és komplex turisztikai szolgáltatások bemutatásával kapcsolatos turisztikai kiadványok száma csekély. A meglévő néhány tájékoztató pont közötti információáramlás akadozik. A térség szempontjából fontos kérdés, hogy az utazók megfelelő tájékoztatást kapjanak a régióra, tájegységre, településre jellemző adottságokról, programlehetőségekről. A turisták nincsenek tisztában azzal, hogy hol tájékoztathatók ezzel kapcsolatban. Az információ szolgáltató helyek fejlesztését az önkormányzatok kizárólag önerőből megoldani nem tudják.

Megoldás: A települések természeti és kulturális adottságaira és erőforrásaira épülő minőségi és komplex turisztikai szolgáltatásokat bemutató információk kapuk, elektronikus infoterminálok bemutató- és értékesítő helyek létrehozása és működtetése. A települések egyedi arculatának és identitástudatának erősítésének megjelenítése érdekében olyan fejlesztések végrehajtása,

tájékoztató kiadványok létrehozása, amely felhívja a térségbe látogatók figyelmét a természeti értékeink és épített örökségeink sorára, a természettel szerves kapcsolatban álló turisztikai és gasztronómiai programkínálatunkra. Térségi egyesületek, irodák naprakész együttműködése, információ átadása. GPS-es technikán alapuló szolgáltatások bevezetése a térségünkben.

A települési fejlesztések támogatása annak érdekében, hogy minél teljesebb és minél szélesebb kört megérintő adminisztratív szolgáltatásokat tudjanak nyújtani. A kereskedelmi szolgáltatók közül azokat kell támogatni, amelyek innovatív ötletekkel és megfelelő pénzügyi háttérrel kívánják fejleszteni.

Eredmény: Információs kapuk létrehozásával növekszik a térségbe látogatók információval való ellátottsága, jobban megismerik a látnivalókat, a helyi szokásokat, megvásárolhatják a helyi termékeket, és olyan szolgáltatásokhoz jutnak hozzá, amelyek révén kellemesebb élménnyel térnek haza. Minden településen az elvárható szintnek megfelelő tájékoztató helyek kialakítása és működtetése. Megfelelő színvonalú kereskedelmi szolgáltatások. Fenntartható innovatív ötletek megvalósítása.

C/2 BOR- ÉS GASZTRONÓMIA, FALUSI TURIZMUS (BORÚTI ÁLLOMÁSHELYEK KIALAKÍTÁSA, KORSZERŰSÍTÉSE, HELYI ÉTEL- ÉS ITALSPECIALITÁSOK STB.)

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Helyzet: Több évszázados szőlőtermesztési és borkultúrával rendelkezik a terület, mely jelentős borvidék. A térség egyedi gasztronómiai értékei, illetve borai az ország turisztikai kínálatának fontos részét képezik. A térségi gasztronómiai és borturisztikai kínálat dinamikusan fejlődik, a gasztronómiai rendezvények, borfesztiválok, borkóstolók a programok fontos részét képezik. A térség Magyarország egyik legfontosabb bor- és gasztronómiai célterületét képezi. Kiemelt jelentőségű terület a Tapolcai medence, a Badacsony és a Szent György-hegy, és Keszthely térsége is. A térség tradicionális bortermelő helyekkel (Badacsonyi-, Balaton felvidéki- Balatonmelléke borvidék), gasztronómiai értékekkel (halápi lángos, sáskai rétes, tördemeci kocsonya, tóti tócsi, badacsonyi halászlé, szántói sonka), a külföldi és belföldi idegenforgalom szempontjából jól kiaknázható falusi turisztikai lehetőségekkel rendelkezik, melyeknek az alap infrastruktúrája hiányos. Nemzetközi kapcsolatok vannak kialakulóban.

Probléma: A térség gasztronómiai és borturisztikai kínálatát azonban nem értékelik egyértelműen pozitívan, mivel az egyén szintjén a bor és gasztronómiai turizmus iránti kereslet nem jelenik meg karakterisztikusan, ennek következtében az ilyen motivációjú utazások aránya is meglehetősen alacsony. A terület bor és gasztronómiai lehetőségei kihasználatlanok még, fejlesztésükre igény mutatkozik. A térség vendégfogadásra, minőségi szolgáltatásra alkalmassá tehető préháza, borkóstolásra alkalmasnak mutató helyszíne által nyújtható lehetőségek fejlesztési források hiányában kiaknázatlanok maradnak számos, a Balaton háttérterületét képező településen, például Nemesvitan, Sáskán, Balatongyörökön ahol a terület szőlész-borász vállalkozásai összefogva fejlesztenék a borúti állomáshelyszíneket. A jelenlegi realitásokhoz képest növelni lehet azoknak a minőségi kínálatot nyújtó borút állomásoknak a számát, amelyek minőségi körülményeket biztosítanak a lehetőségekkel élni kívánók számára. Östermelők kívánják kialakítani vizesblokkal ellátott borkóstoló helyszíneket. A borkóstolás a helyi látnivalók bemutatásával társulna.

Megoldás: Helyi étel és italspecialitások népszerűsítésével, borút fogadó állomások kialakításával, bővítésével, korszerűsítésével, továbbá a borászati technológia fejlesztésével a falusi turizmus fellendül. Borúti állomáshelyszínek fejlesztése, préházak, ó-pincék bővítése, borkóstoló helyek kialakítása, helyi ételek kínálata, hagyományos szőlőfeldolgozás, borpalackozás, palackozott borok korszerű tárolási feltételeinek megoldása. Borkóstoló és gasztronómiai helyszínek kialakítása,

meglévők korszerűsítése, gasztronómiai, helyi tájbor kínálat bővítése, helyi kispincészetek szerves bekapcsolása a borút állomások borászati, gasztronómiai kínálatába. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése.

Eredmény: A bor- és gasztronómia, illetve falusi turizmus fellendülésével a minőségi szolgáltatások iránti kereslet növekedése várható. A turisztikai bevételek növekedésével javul az életszínvonal és a megélhetés, továbbá csökken a munkanélküliségi ráta. Borospincék átalakítása, korszerű, de hagyományőrző szőlőfeldolgozás, kóstoló helyek kialakulása. Impulzív bor- és gasztronómiai turizmus, minőségi szolgáltatások iránti kereslet növekedése, az akciócsoport részét képező Balaton-felvidéki háttértelepülések bor és gasztroturisztikai vendégfogalmának növekedése. Falusi turizmus vendégvonzó eszköztárának fejlődése, a térség gasztroturisztikai kínálatának szélesedése, bővülése, sokszínűbbé válása.

C/3 ÖKOTURIZMUS ÉS AKTÍV TURIZMUS (KERÉKPÁR, LOVAS-, BAKANCSOS-, VIZITURIZMUS, STB.) KIÉPÍTÉS FELTÉTELEINEK ÉS FENNTARTÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Mezőgazdasági állatfajok bemutatóhelyeinek kialakítása (LEADER)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: vállalkozás alapú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása 37.000.000.- Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: a vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése.

A HPME kódolása a célkitűzésnek: C3

Érintett települések köre: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatongyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Keszthely, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Tapolca, Uza, Vállus, Várvolgy, Vindornyalak, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszentmihály, Zalavár

Többfunkciós mobiltég (LEADER)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: vállalkozás alapú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása 50.000.000.- Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: a vidéki életmódhoz kapcsolódó lehetőségek fejlesztése.

A HPME kódolása a célkitűzésnek: C3

Érintett települések köre: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatongyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Uza, Vállus, Várvolgy, Vindornyalak, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszentmihály, Zalavár

Helyzet: A Tapolcai-, Káli medence, a Zalai dombhátak és Zala völgye települései kiemelkedően kedvező lehetőségeket kínálnak az aktív-, és öko-turizmus iránt érdeklődők számára. Sajnos azonban ezek a lehetőségek háttér infrastruktúra hiányában nincsenek teljes körűen kihasználva. A helyi gazdaság jövedelemtermelő képessége nagyobb részt a turizmus ágazat adottságaihoz, vonzerőjéhez kötődik. A térség kiváló és változatos lehetőségeket nyújt az öko- és aktív turizmus

valamennyi típusa számára, beleértve a barlangászatot, kerékpár-, lovas-, bakancsos-, és vízi turizmust is. A helyi gazdaság jövedelemtermelő képessége részben a turizmus ágazat adottságihoz, vonzerőjéhez kötődik

Probléma: Az aktív és ökoturizmus térségi feltételrendszerei számos esetben elavultak, amortizálódtak, kiépítetlenek. Nincsenek megfelelő számban hideg – meleg vizes pihenőhelyiségek. Nincs elég tájékoztató tábla sem az utak mellett. A vidéki életmódhoz kapcsolódó turisztikai lehetőségek nem megfelelően vannak kihasználva, egyrészt mert nincsenek ezek az értékek feltárva, másrészt mert az infrastruktúra kiépítése hiányos. A lehetőségekhez képest jelenleg szerény kínálat mutatkozik az öko- és aktív turizmus vonatkozásában.

Megoldás: Szálláshely-fejlesztése, korszerűsítése, csónakkikötők építése, információs táblák kihelyezése, információs pontok létesítése. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. A vidéki vendégfogadás feltételeinek javítása, a turizmussal összefüggő háttérinfrastruktúra kialakítása. Természeti értékek feltárása, látogathatóvá tétele, túraútvonalak, tanösvények feltérképezése és kialakítása, mezőgazdasági bemutatóhelyek létesítése, ökoturisztikai szálláshelyek kialakítása, a turizmushoz kapcsolódó háttérinfrastruktúra kiépítése megvalósításával orvosolható a probléma, melyek természetesen csak a természeti környezet megóvásával, és az esélyegyenlőség biztosításával létesíthetők. Szép és biztonságos gyalogos-, lovas-, bakancsos-, felfedező-kalandtúra útvonalak kialakítása, jelzőtáblák kihelyezése, úttisztításhoz szükséges eszközök beszerzése, tájékoztató táblák kihelyezése, pihenő helyek kialakítása, természeti értékekhez turistaút kiépítése, tanösvények mentén köztéri- és erdei bútorok kihelyezése, turisztikai attrakciók fejlesztése.

Eredmény: A térségben koncentrálódó belföldi és nemzetközi aktív-, és öko- és turizmus minőségi feltételnek, követelményeinek javulása, fenntartható turisztikai fejlődés lehetőségének biztosítása. Az öko és aktív turizmus felébresztésével és fellendítésével nő a vendégéjszakák, illetve a munkalehetőségek száma, ezáltal növekszik a térségi bevétel. Továbbá javul az életszínvonal és az egészség a szelíd turizmus igénybevételével. A térség ökoturisztikai lehetőségeinek bővülése, az aktív turizmus feltételrendszere fenntartható fejlődésének biztosítása.

C/4 VIDÉKI VENDÉGFOGADÁS, SZÁLLÁSHELYEK BŐVÍTÉSE, MINŐSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA

Forrás: ÚMVP- 3. Intézkedéscsoport- A turisztikai tevékenységek ösztönzése

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása.

Helyzet: A magán szálláshelyek, éttermek, egyéb vendéglátó egységek egy része felújításra, korszerűsítésre szorul. Fejlesztések hiányában ezeknek az egységeknek, magán szálláshelyeknek a versenyképessége nem biztosítható, nem jelenthetnek kitörési pontot a helyiek számára, nem biztosíthatnak segítséget a helyi-térségi turizmus, mint gazdasági húzóágazat irányában. A térség települései, szabadterez vidékei számtalan lehetőséget nyújtanak a családok, kisgyermekes családok, kirándulók aktív, rekreációs szabadidő eltöltéséhez, kikapcsolódásához. A térség rendelkezik minőségi vendégfogadásra is alkalmas, vagy alkalmassá tehető vidéki vendégfogadóval, panzióval, szálláshellyel, amelyek további fejlesztések alapjainak tekinthetők.

Probléma: A magán szálláshely értékesítés, vidéki vendégfogadás a térség turisztikai arculatának szerves része. Hatékony infrastruktúrafejlesztés hiányában a vidéki magán szálláshely és vendéglátó szolgáltatók versenyképessége csorbul, szolgáltatásaik minősége romlik. A térség szabadterez-egyéni

programkínálatának bővülése szükségessé teszi a vidéki vendégfogadás kapacitásainak, feltételeinek, minőségének a jelenleginél sokkal hatékonyabb érvényesülését. A vidéki vendégfogadóhelyek nagyobb része nem képes jelenleg az egyes turisztikai trendeknek megfelelő szolgáltatást nyújtani a térségbe látogatók számára. Egyes éttermek, vendéglátóhelyek elavultak, főleg a háttértelepüléseken.

Megoldás: Magán szálláshelyek korszerűsítése, újak létrehozása. Éttermek, vendégfogadó, vendéglátó egységek korszerűsítése.

Eredmény: Összhatásként a térség fenntartható turisztikai fejlődésének elősegítése, minőségi rekreációs szolgáltatások és lehetőségek biztosítása. A külföldi-, belföldi vendégforgalomra épülő szabadidős-, rekreációs aktivitás növekedése, szálláshely kapacitásának, szolgáltatási színvonalának növekedése. Korszerű, a kor követelményeinek megfelelő térségi, vidéki vendégfogadók létrejötte, bővülő minőségi vendégkör megjelenése, az igényeknek megfelelő minőségi szolgáltatás kínálatának bővülése.

C/5 A TÉRSÉGRE JELLEMZŐ AJÁNDÉK- ÉS EMLÉKTÁRGYAK TERVEZÉSE, KÉSZÍTÉSE

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Mikroállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása.

Helyzet: A térség turisztikai kínálata széles skálán mozog, szinten minden településen található természeti-, épített, vagy kulturális látnivaló. Az ehhez kapcsolódó ajándék és emléktárgypiac szegényes.

Probléma: A szegényes ajándék- és emléktárgypiac miatt a térség turisztikai vonzereje a potenciálhoz képest nem elég nagy.

Megoldás: Az akciócsoport területére jellemző kismesterségeket űző kisiparosok, kézművesek által ajándék- és emléktárgyak létrehozása, marketingje, értékesítése szükséges.

Eredmény: Fellendülő ajándék- és emléktárgypiac eredménye az idelátogatók elégedettsége, számuk növekedése, a gyártó készítői és kereskedelmi vállalkozások megerősödése, munkahelyek létesülése.

D. CÉLKITŰZÉS: Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás). Térségi mikroállalkozások piacképességének javítása, telephely, technológiai fejlesztés és eszközbeszerzés támogatása. A gazdasági válság miatt megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás lehetőségének biztosítása.

Helyi termékek előállítása és a jövedelemszerző képesség növelése. Az őstermelők, a feldolgozásban és az értékesítésben érdekelt vállalkozások közötti együttműködési összhang elősegítése, támogatása, helyi termékeket feldolgozó üzemek létesítése, helyben előállított termékek értékesítési feltételeinek kialakítása, helyi erőforrások hasznosítása. A helyi termékek piacra juttatásának eredménye, hogy több mezőgazdasági és feldolgozóipari munkahely jön létre, javulnak a turisztikai adatok, emelkedik az életszínvonal. A logo és védjegy elterjedése segíti a térség ismertségét, minőséget garantálva ezzel. A célkitűzéshez rendelt intézkedések a mikroállalkozások fejlesztését, a helyi termékek értékesítésének és ismertségének fejlesztését célozzák.

D/1 HELYI TERMÉK ELŐÁLLÍTÁS, CSOMAGOLÁS, FORGALMAZÁS (PL. AGRO-, ÖKO-, BIOPIAC, STB) MARKETING ÉS PR VONATKOZÁSOK, MINŐSÉGIGAZÍTÁS (PL. VÉDJEGY, LOGÓ, STB.)

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Falumegújítás és –fejlesztés.

Helyi piac (LEADER)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: vállalkozás alapú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása 60.000.000.- Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Helyi gazdaság, vállalkozások erősítése (munkahelynövelés, megtartás)

A HPME kódolása a célkitűzésnek: D1

Érintett települések köre: Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Badacsonytördemic, Balatonederics, Balatonyörök, Balatonhenye, Balatonrendes, Bókaháza, Esztergályhorváti, Gétye, Gyenesdiás, Gyulakeszi, Hegyesd, Hegymagas, Káptalantóti, Karmacs, Kékkút, Kisapáti, Kővágóörs, Köveskál, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Lesencetomaj, Mindszentkál, Nemesgulács, Nemesvita, Raposka, Révfülöp, Salföld, Sáska, Szentbékáll, Szigliget, Uza, Vállus, Várvolgy, Vindornyafok, Vindornyalak, Vonyarcvashegy, Zalaapáti, Zalahaláp, Zalaszentmihály, Zalavár

Helyzet: Az akciócsoport területén legjellemzőbb gazdasági ág a turizmus. A területen jelen van továbbá a kertészeti-, szántóföldi növénytermesztés valamint az állattenyésztési tevékenység. A térség háttér települései kedvező adottságokkal rendelkeznek a különböző biotermékek előállítására, üzemszerű termelése vonatkozásában. A települések területén a térségre alapvetően jellemző szőlő és gyümölcsstermesztés, vagy méhészeti tevékenység is zajlik. A térség kedvező adottságokkal rendelkezik a különböző termékek, biotermékek előállítására, nagy volumenű termelése vonatkozásában. A térségben, például Hegyesden, illetve néhány hátrányos helyzetű településen, Bókaházán és Vindornyalakon kereskedelmi érdeklődésre számot tartó biomangalica, húsmarha farmok, bioméhészetek és biogyümölcs gazdálkodások működnek. A térség az idegenforgalom szempontjából kiemelt terület, jelentős része a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén fekszik. Az akciócsoport nem rendelkezik önálló védjeggyel illetve logóval, melyek a minőségirányítás szempontjából jelentőséggel bírnak. A mikro-, kis- és középvállalkozások hatósági előírásoknak való megfelelés érdekében több olyan dokumentáció elkészítésére kötelezettek (HACCP, kockázatbecslés stb.), melyekhez nehezen vagy egyáltalán nem tudnak forrást biztosítani. A térség településeinek vendégforgalomban érdekelt vállalkozásai jelenleg nem kellő mélységben kiaknázott lehetőséggel rendelkeznek a helyi termékek előállítására és forgalmazására területén, amivel párhuzamban értékesítési célú reklámozás vonatkozásában is jelentős lemaradásban vannak.

Probléma: A helyi termékek piacra jutása nem megoldott. Nincs megfelelő marketing tevékenység. Hiányoznak a helyi specialitások. Tőkehiányosak, jellemzően mérsékelt hatékonyságú marketing tevékenységgel bírnak, elavult, amortizálódott gépi-termelési infrastruktúrával rendelkeznek a feldolgozóiparban működő vállalkozások. A mezőgazdasági növénytermesztéssel és állattartással foglalkozó vállalkozások tőkehiányosak, fejlesztésekre, legfeljebb szinten tartás vonatkozásában nyílik módjuk, az eszköz infrastruktúra számos esetben amortizálódott, amely tényezők gazdasági hasznosságuk és kereskedelmi értékességük mellett versenyképességi hátrányt növelnek. A kereskedelmi vállalkozások forráshiánya a szükséges, minőségi fejlesztések elmaradásában, vagyis a versenyképességi potenciál csökkenésében csapódik le, aminek következménye a helyi kiskereskedelem fokozatos térvesztése a multinacionális áruházláncok kereskedelmi árusítói helyeivel szemben. Az akciócsoport hatékonyan nem tudja segíteni a vállalkozások piacra jutását és versenyképességét. A vállalkozók viszont nem tudják saját erő hiányában a minőségügyi,

munkaügyi- és munkavédelmi hatóság előírásokat teljesíteni. Nincs megoldva a meglévő, már most is értékesíthető helyi termékek megfelelő marketingje, PR-ja, nem állnak rendelkezésre megfelelő forgalmazási, értékesítési feltételek, a termékeket nem jelzi egységes, minőséggaranciát nyújtó védjegy, logó.

Megoldás: A piacon sikeresen értékesíthető, versenyképes termékek előállításának. Az érintett mikro- és kisvállalkozások és őstermelők termékeihez marketing és PR tevékenységek beindítása. Gépi-technikai eszközfejlesztési támogatások biztosítása a pályázó térségi feldolgozóipari vállalkozások számára (pl. mobil vágóhíd, stb.), marketing tevékenység fejlesztési támogatás, biotermékek piacra juttatásának elősegítése, helyi termékek értékesítésére piacok létesítése. A térségre jellemző egyedi védjegy létrehozása. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó tervek, tanulmányok készítése. Kiegészítő jövedelemforrást biztosító tevékenységek eszközinfrastruktúra fejlesztése, korszerűsítése. Értékesítést segítő szövetkezet létrehozása. Fenntartható és versenyképes újszerű helyi eljárások ösztönzése. A vidéki gazdasági potenciál megerősítése és fenntartható hasznosítása. Kereskedelmi árusítás minőségi elemeit biztosító infrastruktúrafejlesztés, előregyártott felépítmény beszerzése mozgó üzlet működtetése számára. Korszerű kiszolgáló, szociális és higiéniai helyiség kialakítása, kulturált vásárlókörnyezet megteremtése. Az akciócsoportra kidolgozott védjegy- és logó kialakítása, létrehozása. Helyi szabadtéri programok indítása, a helyi termékek népszerűsítésére.

Eredmény: A helyi termékek piacra juttatásának eredménye, hogy több mezőgazdasági és feldolgozóipari munkahely jön létre. Javulnak a turisztikai adatok, emelkedik az életszínvonal. A logo és védjegy elterjedése segíti a térség ismertségét-minőséget garantálva ezzel. Helyi termékeket árusító piacok létesülnek. Helyi termelésű borok palackozása (kivéve a védett bor), hústermelés, kemenceépítés és a közösség területén helyi terméket árusító mozgó üzlet a várható eredmény. Feldolgozóipari vállalkozások fenntartható fejlődésének biztosítása, a térségre jellemző egyedi márkanév minőségi védjeggyé válása, a feldolgozóipari vállalkozások folyamatos munkaerő-piaci jelenléte munkanélküliség mérséklő hatást eredményezhet. Kereskedelmi-minőségi igényekkel szinkronban lévő állattenyésztési, mezőgazdasági termelés kikristályosodása, mezőgazdasági vállalkozások térségi együttműködésének fejlődése és erősödése, a helyi termelés minőségi védjegyének kialakulása, a bio állattartással, bio növény termesztéssel foglalkozó hátrányos helyzetű településeken működő vállalkozások versenyhátrány csökkenése. Helyi-térségi kiskereskedelem fennmaradása, fellendülése, versenyképessége, munkaerő-piaci potenciáljainak fennmaradása és fejlesztése. Védjeggyel lefedett minőségi szolgáltatások, garantált minőségi termékek, versenyképes vállalkozások. Az akciócsoport területére kidolgozott és bevezetett védjegy és logó segítségével hatékonyabb térségmarketing. Térségre beazonosítható minőségi paraméterekkel rendelkező termékek és szolgáltatások. Belföldön és nemzetközileg elismert, a térség termékeire jellemző termékvédjegy megjelenése. Hagyományok ápolása, gasztronómiai specialitások készítése és értékesítése helyben.

D/2 GAZDASÁGFEJLESZTÉS. A TÉRSÉGI MIKRO, KIS ÉS EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK PIACKÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA. TELEPHELY, TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS ÉS ESZKÖZBESZERZÉS TÁMOGATÁSA

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Mikro- és kisvállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása.

Helyzet: A HACS által lefedett településekre legjellemzőbb gazdasági tevékenységek a turisztika, szőlészet-borászat, kiskereskedelem, építőipari, lakossági szolgáltatások. Ezek a tevékenységek elsősorban mikro, kis és egyéni vállalkozások révén valósulnak meg.

A térségben két ipari park működik, Zalaváron és Zalahalápon. Mindkét helyszín rendelkezik megfelelő infrastruktúrális háttérrel, és folyamatosan bővül a jelen lévő szolgáltatások és szolgáltatók köre.

Az akciócsoport területén a foglalkoztatási helyzet eltérő képet mutat. A foglalkoztatottak lakosságon belül mért százalékos aránya egyes településeken 20-25 % körüli, míg csak néhány településen haladja meg a 40 %-ot. Ez a kép is rendkívül összetett, és jelentős belső egyenlőtlenségeket tartalmaz. Legtöbbször a szolgáltatási és az ipari, építőipari szektorban dolgoznak. A turizmus, mint szolgáltatási ágazat még mindig a legjelentősebb foglalkoztatási szektor. A térségi mikrovállalkozások elavult infrastruktúrával rendelkeznek. Sok a tőkehiányos kényszervállalkozás, melyek jellemzően csak 1-2 főt foglalkoztatnak, vagy családi vállalkozások.

Probléma: A vállalkozások eszköz és tőkehiányosak. Nem tudnak fejleszteni, nem rendelkeznek versenyképes szolgáltatás nyújtására alkalmas eszközökkel, gépekkel, telephelyekkel. Ez veszélyezteti a vállalkozások fennmaradását, a munkahelyek megőrzését. Jelenleg nem kielégítő, jelentősen fejleszthető a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálásával kapcsolatos ismeretek oktatása és terjesztése.

Megoldás: Egyéni, mikro és kisvállalkozások telephelyeinek, eszközeinek, gépbeszerzéseinek támogatása. Új telephelyek, vendéglátó és kereskedelmi egységek létrehozása, meglévők korszerűsítése. A fejlesztések támogatása a vállalkozások versenyképességének fenntartása és a munkahelyek megőrzése céljából. A meglévő és az új ipari és kereskedelmi vállalkozások ipari parkba történő kitelepülésének ösztönzése. A mikro vállalkozások beruházásaihoz kapcsolódó tervek és az engedélyezési eljárások költségeinek fedezése.

Eredmény: A telephely és a gépi technikai fejlesztések során korszerű, a kor követelményeinek megfelelő versenyképes vállalkozások jönnek létre. Ezáltal új munkahelyek kerülnek létrehozásra és a meglévő munkahelyek megtartását is segíti.

Turisztikai vállalkozások esetében új és megújult, korszerűsített vendéglátó egységekkel gazdagodik a térség.

Helyi gazdaságfejlesztési elképzelések érvényesülése, falusi turizmus fenntartható fejlesztési feltételeinek megteremtése, szinten tartása.

D/3 GAZDASÁGFEJLESZTÉS. KISMESTERSÉGEKRE ALAPULÓ KÉZMŰVESSÉG FELÉLESZTÉSE

Forrás: ÚMVP - 3. Intézkedéscsoport - Mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása.

Helyzet: A térség jelenleg kiaknázatlan lehetőséggel rendelkezik a helyben előállított termékek kismesterségekre épülő üzemszerű feldolgozása, értékesítése területén.

A térségben fogyatkozó mozgáskörrel, de még mindig jelen vannak a népi-kulturális értéket képviselő, helyi örökségekhez szervesen kapcsolódó népi kismesterségek, amelyek a hagyományőrző funkciókörön túl munkahelyeket is biztosítanak.

Probléma: Ritka a térségben a helyi őstermelők, a feldolgozást, illetve az értékesítést végző vállalkozások közötti együttműködés és szinergia, és nem elégségesek a helyben előállított termékek feldolgozásának és értékesítésének feltételei és körülményei sem. A kihalóban lévő szakmák mesterei tőkehiány miatt nem tudják a vállalkozásaikat a kor követelményei szerint átalakítani. Mindkét területen elsősorban egyéni vállalkozók és kis létszámú mikrovállalkozások tevékenykednek.

Megoldás: Az őstermelők, a feldolgozásban és az értékesítésben érdekelt vállalkozások közötti együttműködési összhang elősegítése, támogatása, helyi termékeket feldolgozó üzemek létesítése, helyben előállított termékek értékesítési feltételeinek kialakítása, helyi erőforrások hasznosítása. Ehhez speciális gépek biztosítása is fontos. Kihalóban lévő, főképpen falusi életmódhoz köthető szakmák (kovács, bogárnár, takács, fazekas) műhelyeinek fejlesztése.

Eredmény: A hagyományokhoz és a településekhez való kötődés javul, egyre többen ismerik meg a rég elfelejtett szakmákat. A felélesztett szakmák által a foglalkoztatottság is javul, mikro vállalkozások megjelenésével a gazdasági egyenlőtlenségek csökkennek. Hagyományápolás, értékteremtő kisipari munkák, kihalóban lévő szakmák felélesztése a LEADER térségben, régi iparos kultúra ápolása valósul meg a térségben.

A tájjellegű környezetgazdálkodás szemléletének erősödése, természeti környezet védelmének erősödése, a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességi feltétel lehetőségeinek megteremtése. A tájjellegű környezetgazdálkodás szemléletének erősödése, természeti környezet védelmének erősödése, a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességi feltétel lehetőségeinek megteremtése. A tájjellegű környezetgazdálkodás fejlődése, elterjedésének szélesedése, a mezőgazdasággal kapcsolatos munkahelyek számának növekedése. Borutak, pincék, hegyi utak korszerűsítése, szőlőtelepítés, tájfenntartó legeltetés.

4 . A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

4.1 Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

A HVS felülvizsgálatának folyamatában számos kommunikációs eszköz, illetve csatorna alkalmazása révén mindvégig megvalósult a nyilvánosság biztosítása.

Az Egyesület a www.zdvv.hu címen elérhető weboldalát használja, mint elsődleges információs felületet a térségi szereplők tájékoztatására. 2011 februárjától a Stratégia felülvizsgálat folyamatáról szóló közlések, híradások, beszámolók és valamennyi kapcsolódó munkaanyag is folyamatosan elérhető, megismerhető e fórumon. A folyamat céljáról, ütemezéséről, az abban való részvételi lehetőségekről (ügyfélszolgálat, e-mail, telefon, projekt ötlet benyújtás), a kapcsolódó eseményekről (fórumok, egyeztetések) és a feladat áttekinthetősége, érthetősége szempontjából nélkülözhetetlen szakmai háttéranyagok, munkaanyagok, adattárak elérhetővé tételéről weboldalunk rendszeres aktualizálása útján gondoskodott az Egyesület. Kiemelt elvként kezeltük a HVS felülvizsgálati eljárás teljes nyitottságát és nyilvánosságát, ennek érdekében több rendezvényt bonyolítottunk le és folyamatosan személyes konzultációs lehetőséget biztosítottunk a munkaszervezet székhelyén munkaidőben.

4.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

Az Akciócsoport www.zdvv.hu címen elérhető, rendszeresen aktualizált weboldalán a csoport működési elvei, gyakorlata, tevékenysége, döntései és eredményei bárki számára megismerhetőek. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításával összefüggő feladatokat az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és a Vidékfejlesztési Minisztérium Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet szakmai iránymutatása és kontrollja mellett operatív szinten a munkaszervezet látja el, a Közgyűlés döntéseinek megfelelően. A fejlesztési dokumentum keretében rendelkezésre álló támogatási források felhasználása szintén bárki által nyomon követhető a munkaszervezet által közzé tett

hirdetmények, információk, beszámolók, jegyzőkönyvek, egyéb más adatok révén. A Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület és a munkaszervezet által szervezett rendszeres tájékoztató és szakmai fórumok, elsősorban az ÚMVP keretében elérhető lehetőségek népszerűsítése, valamint a települési önkormányzatokkal való folyamatos kapcsolattartás és az ügyfélszolgálati irodát felkereső ügyfelek számára nyújtott személyre szabott tanácsadói tevékenység révén az Egyesületünk a térségfejlesztés megbízható és megkerülhetetlen szereplőjévé nőtte ki magát. A térségfejlesztés eredményességét szolgálhatja az Akciócsoport hálózatépítő tevékenysége mellett magának az Akciócsoport partnerkapcsolatainak fejlesztése, ide értve a saját tagjaival meg levő kapcsolatok kiterjesztését is. Akciócsoportunk kiemelten kezeli a LEADER szellemiség érvényesülését, és érvényesítését mind az Egyesület működése, mind programjainak megvalósítása és a HVS tervezése során is. Olyan projektek támogatását kellene, főként a LEADER-ben előnybe helyezni, melyek együttműködésekben alapulnak.

A LEADER-szerű működés feltételeinek érvényesülése a Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület működésében:

- **Terület alapú megközelítés**
 - A projekt a közösen megalkotott és elfogadott stratégiában együttműködő települések vonatkozásában olyan, a helyi stratégiában meghatározott témára irányul, amely közös hagyományon, adottságokon alapul, vagy újszerűsége, témája miatt a települések fejlődése szempontjából fontos.
 - A kedvezményezett a projektben olyan partnerekkel épít kapcsolatot, akik/amelyek a LEADER támogatásra jogosult településeken végzik tevékenységeiket.

- **II. Alulról építkező megközelítés**
 - A kedvezményezett a helyi akciócsoport településeinek valamelyikén aktív közösségi vagy gazdasági szereplő, vagy a helyi stratégiában meghatározott közösségi vagy gazdasági igények alapján tervezi megvalósítani tevékenységét.

- **Köz- és magánszféra partnersége**
 - A kedvezményezett együttműködik a helyi akciócsoport településeinek működő szervezetekkel szférák között, ágazatok között vagy ágazaton belül, vagy azt a projekt megvalósítása során építi ki.

- **IV. Innováció**
 - A kedvezményezett a projekt megvalósításával a megvalósítás tervezett helye szerinti települést vagy a helyi akciócsoport által lefedett térséget tekintve olyan új terméket, vagy szolgáltatást vezet be, amely a helyi stratégiában a térségi igények között szerepelt.
 - A kedvezményezett a projekt megvalósítása során új technológiai módszert, eljárást, új termelési, előállítási folyamatot alkalmaz.
 - A kedvezményezett projektjével új piacot céloz meg vagy a helyi erőforrások, termékek, alapanyagok hasznosításának új módját kívánja bevezetni.
 - A kedvezményezett a projekt megvalósítása részeként javítja tevékenységét a természeti erőforrásokkal, az energiával való gazdálkodást tekintve.

- **Integrált és ágazatközi fellépések**

- A projekt hozzájárul a jogosult településeken a gazdasági vagy társadalmi fejlődéshez és a térség szempontjából fontos, a helyi stratégiában meghatározott gazdasági vagy társadalmi igényt elégíti ki.
- A projekt hozzájárul a helyi akciócsoport területén a kulturális, környezeti, épített örökségi értékeinek megőrzéséhez vagy újak teremtéséhez

- **Hálózatépítés és együttműködés**

- A projekt megvalósítására már meglévő együttműködési hálózat keretében kerül sor.
- A projekt együttműködési hálózat létrehozását célozza.
- A projekt tartalmaz szférák közötti és/vagy ágazatok közötti és/vagy ágazaton belüli együttműködést a jogosult településeken belül
- A kedvezményezett által javasolt projekt megvalósításának alapvető eleme a helyi akciócsoport területén vagy azon kívül működő szervezetekkel való együttműködés.
- A kedvezményezett által javasolt projekt a helyi akciócsoportok közötti együttműködés feltételeinek megteremtését célozza.

Az Akciócsoportunkban mindhárom szféra képviselői aktívan veszik ki részüket mind a stratégia alkotási, mind pedig a megvalósítási folyamatban

5. Mellékletek

5.1 HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek

- **Hirdetmény megjelentetése:** 2011. február 14.
- **Közgyűlés:** Tapolca, 2011. február 18.
- **Tervezői csoport ülés(1):** Tapolca, 2011. február 18.
- **TCS ülés(2):** Tapolca, 2011. február 24.
- **Fórum:** Vonyarcvashegy, 2011. március 1.
- **TCS ülés(3):** Vonyarcvashegy, 2011. március 1.
- **Fórum:** Badacsonytomaj, 2011. március 3
- **Közgyűlés:** Badacsonytomaj, 2011. március 10.
- **Taggyűlés:** Badacsonytomaj, 2011. március 24.
- **TCS ülés(4):** Badacsonytomaj, 2011. április 14.
- **TCS ülés(5):** Badacsonytomaj, 2011. április 28.
- **TCS ülés (6):** Badacsonytomaj, 2011. május 23.
- **Közgyűlés:** Badacsonytomaj, 2011. május 24.

Az Egyesület Munkaszervezete a nyitvatartási időnek megfelelően várta az érdeklődőket az Egyesület irodájában, a konzultációk, fórumok és a meghirdetés eredményeképpen a benyújtott projekt adatlapok száma összesen több mint 50 darab volt.

5.2 Forrásallokáció

HPME/CÉLTERÜLET TERVEZŐ ÉS ELLENŐRZŐ TÁBLÁZAT		Zalai Dombhátaktól a Vulkánok Völgyéig Egyesület							Kód:	90	
II. CÉLKITŰZÉSEK		C	B	B	A	C	D	B	B		
HPME sorszáma		01	02	03	04	05	06	07	08		
HPME címe		Mezőgazdasági állatfajok bemutatóhelyeinek kialakítása	Helyi rendezvények megvalósítása	Képző, rendezvény és közösségi szolgáltató központ létrehozása	Állatmenhely	Többfunkciós mobilstég	Helyi piac	Helyi igényeket szolgáló képzés, oktatás	Történelmi múltú országosan ismert rendezvény megvalósítása		
III. INTÉZKEDÉSEK (HPME)		C3	B4	B1.	A4	C3	D1	B1	B4		
Célterület jogcím besorolása (HVS jogcím szerint, betűjellel)		0b	0c	0a	0a	0b	0b	0d	0c		
Célterülethez allokált forrás (Ft)		37000000	18000000	35000000	5000000	50000000	60000000	14000000	11000000	230000000	összeg
Gazdaságfejlesztési (igen=1, nem=0)		1	0	0	0	1	1	0	0	3	darab
Kis értékű célterület (igen = 1, nem = 0; LEGFELJEBB 4 DB)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	RENDBEN
Komplex fejlesztés (igen = 1, nem = 0; LEGFELJEBB 2 DB; KOMPLEX NEM LEHET KISÉRTÉKŰ)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	RENDBEN
Ellenőrzés (gazdaságfejlesztési arány). Minimum 45%.		37000000	0	0	0	50000000	60000000	0	0	147000000	RENDBEN
Ellenőrzés (kis értékű aránya). Maximum 10%.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	RENDBEN
HPME/célterület kód		900b01	900c02	900a03	900a04	900b05	900b06	900d07	900c08		
Jogcím kód / megnevezés magyarázat		<p>A HACCS név kiválasztása (a fenti rubrikában megtehető) után a HACCS kód automatikusan töltődik, a teljes kód a célterület rubrikák kitöltése után áll össze.</p> <p>Kis értékű fejlesztés írása lehetőség, nem kötelező.</p> <p>A komplex fejlesztés megfogalmazása lehetőség, nem kötelező.</p> <p>Amennyiben egy célterület kis értékű, nem lehet egyszerre komplex is.</p> <p>A kis értékű aránya a LEADER allokált forrásokból legfeljebb 10%, a gazdaságfejlesztési aránya min. 45%.</p> <p>A nem színnel jelölt cellák kitöltendő. A kódolás automatikus, referencia kód, ami nem egyezik meg az IIER-ben kapott kóddal. A táblázat nem helyettesíti a célterület tervezőt, csupán a tervezést és ellenőrzést segítő eszköz, amellyel a forrásallokáció, a darabszám korlátozás, és az átfedések kiszűrése lehetséges.</p> <p>A "Célkitűzés" betűjele helyett a célkitűzés nevét kell beírni. A HPME címe kitöltendő.</p>									
0a	közösségi célú										
0b	vállalkozási alapú										
0c	rendezvény										
0d	képzés										
0e	tervek és tanulmányok										
0f	Térségen belüli együttműködés										

5.3 A nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok

- Hirdetmények, hírek, tájékoztatások közzétételét igazoló dokumentumok

<http://zdvv.hu/hvs2011.htm#top>

- Egyeztetések és fórumok időpontjának és helyszínének, valamint dokumentációjának közzétételét igazoló dokumentumok

<http://zdvv.hu/hvs2011.htm#top>

5.5 Táblázatok

Tapolcai Kistérség népességének alakulása (fő)

Település	2006	2007	2008	2009	2010
1. Ábrahámhegy	468	474	475	440	456
2. Badacsonytomaj	2262	2233	2220	2178	2150
3. Badacsonytördemic	861	843	850	834	841
4. Balatonederics	1096	1084	1064	1053	1048
5. Balatonhenye	125	124	125	124	113
6. Balatonrendes	125	125	134	119	120
7. Gyulakeszi	722	741	748	732	722
8. Hegyesd	159	157	155	164	153
9. Hegymagas	232	246	244	243	255
11. Káptalantóti	438	444	439	436	428
12. Kékkút	81	103	88	86	89
13. Kisapáti	385	388	381	372	364
14. Kővágóörs	896	865	862	828	812
15. Köveskál	434	417	408	384	380
16. Lesencefalu	314	313	306	309	314
17. Lesenceistvánd	992	1006	972	960	974
18. Lesencetomaj	1149	1127	1120	1102	1103
19. Mindszentkál	320	318	311	312	294
20. Nemesgulács	1029	1023	1000	998	979
21. Nemesvita	372	381	364	356	355
22. Raposka	256	254	251	233	232
23. Révfülöp	1168	1157	1141	1127	1113
24. Salföld	54	54	49	50	44
25. Sáska	306	305	292	269	264
26. Szentbékkál	236	230	207	193	194
27. Szigliget	883	875	875	857	854
28. Tapolca	17063	16732	16513	16211	16035
29. Uzsa	362	354	335	323	321
30. Zalahaláp	1229	1261	1272	1285	1273
Népesség összesen:	34017	33634	33201	32578	32280

Keszthelyi Kistérség népességének alakulása (fő)

Kivétel: Szentgyörgyvár

Település	2006	2007	2008	2009	2010
1. Balatongyörök	951	973	1012	999	1074
2. Bókaháza	323	314	313	313	323
3. Esztergályhorváti	449	462	451	462	437
4. Gétye	117	115	123	117	122
5. Gyenesdiás	3249	3384	3426	3478	3624
6. Karmacs	816	813	781	769	777
7. Keszthely	21367	21289	21201	21100	21053
8. Vállus	141	134	129	131	131
9. Várvölgy	1114	1110	1095	1083	1052
10. Vindornyafok	147	143	135	127	134
11. Vindornyalak	93	89	83	83	85
12. Vonyarcvashegy	2062	2088	2139	2192	2260
13. Zalaapáti	1658	1631	1635	1653	1665
14. Zalaszentő	1029	1007	976	972	988
15. Zalavár	903	916	917	923	932
Népesség összesen:	34419	34468	34416	34402	34657

Munkanélküliségi helyzet alakulása 2006-2008 Tapolcai Kistérség

Év	Összes népesség	Regisztrált munkanélküliek megoszlása nemenként		Összes munkanélküli	%-os arány
		Férfi	Nő		
2006	34017	583	660	1243	3,65
2007	33634	623	797	1420	4,22
2008	33201	729	783	1512	4,55

Munkanélküliségi helyzet alakulása 2006-2008 Keszthelyi kistérség (kivétel: Szentgyörgyvár)

Év	Összes népesség	Regisztrált munkanélküliek megoszlása nemenként		Összes munkanélküli	%-os arány
		Férfi	Nő		
2006	34419	731	675	1406	4,08
2007	34468	750	733	1483	4,3
2008	34416	818	688	1506	4,38

**Beadott kérelmek aránya és száma – ÚMVP III. tengely – első kör
(2008. október 16. -2009. január 10.)**

Jogcím	HACS allokált forrása	Beérkezett kérelmek száma					Összes igényelt forrás (Ft)	Igénylés %
		Önk.	Civil	Váll.	Magán.	Egyház		
Mikrováll. fejlesztése	103 005 674 Ft	0	0	13	11	0	246 887 084	240%
Turisztikai tev.ösz.	364 550 363 Ft	4	5	5	11	0	553 813 000	152%
Falumeg.	201 263 021 Ft	16	8	0	0	0	342 907 678	170%
Vidéki örökség megőrzése	231 101 417 Ft	6	4	0	0	6	332 851 431	144%
ÖSSZESEN	899 920 475 Ft	26	17	18	22	6	1 476 459 193	164%

**Beadott kérelmek aránya és száma – ÚMVP IV. tengely – első kör
(2009. október 1 – 2009 – október 31.)**

Jogcím	HACS allokált forrása	Beérkezett kérelmek száma					Összes igényelt forrás (Ft)	Igénylés %
		Önk.	Civil	Váll.	Magán.	Egyház		
Vidéki rendezvények, programok	33 748 416 Ft	32	0	0	0	0	23 269 828	69%
Mg-i állatbemutató kialakítása	16 225 200 Ft	0	0	3	0	0	14 020 863	86%
Tájház, emlékház, bemutatóm.	32 450 400 Ft	4	3	0	1	0	49 735 398	153%
Infoterminál	44 619 300 Ft	0	3	0	0	0	57 409 000	129%
Képzőközpont	33 802 500 Ft	0	0	0	0	0	0	0%
Mozgó üzlet kialakítása	10 816 800 Ft	0	0	0	0	0	0	0%
ÖSSZESEN	171 662 616 Ft	36	6	3	1	0	144 435 089	84%

**Beadott kérelmek aránya és száma – ÚMVP III. tengely – második kör
(2009. november 16. -2009. december 20.)**

Jogcím	HACS allokált forrása	Beérkezett kérelmek száma					Összes igényelt forrás (Ft)	Igénylés %
		Önk.	Civil	Váll.	Magán.	Egyház		
Mikrováll. fejlesztése	50 279 823 Ft	0	0	12	5	0	111 119 132	221%
Turisztikai tev. ösztönzése	60 766 182 Ft	0	1	2	8	0	126 085 834	207%
Falumegújítás	65 631 317 Ft	8	4	0	0	0	116 614 238	178%
Vidéki örökség megőrzése	13 248 093 Ft	2	3	0	0	0	23 789 498	180%
ÖSSZESEN	189 925 415 Ft	10	8	14	13	0	377 608 702	199%

Nyertes projektek száma és aránya – ÚMVP III. tengely – első kör

Jogcím	Nyertes kérelmek száma					Összes lekötött forrás (Ft)
	Önk.	Civil	Vállalkozó	Magánszem.	Egyház	
Mikrovállalkozások fejlesztése	0	0	8	5	0	112 759 811
Turisztikai tevékenység ösztönzése	2	2	3	5	0	260 262 388
Falumegújítás	12	4	0	0	0	212 909 211
Vidéki örökség megőrzése	2	1	0	0	5	193 798 481
ÖSSZESEN	16	7	11	10	5	779 729 891

Nyertes projektek száma és aránya – ÚMVP IV. tengely – első kör

Jogcím	Nyertes kérelmek száma					Összes lekötött forrás (Ft)
	Önk.	Civil	Vállalkozó	Magánszem.	Egyház	
Vidéki rendezvények, programok	26	0	0	0	0	18 149 182
Mg-i állatbemutató kialakítása	0	0	1	1	0	8 977 161
Tájház, emlékház, bemutatóm.	3	3	0	0	0	42 876 344
Infoterminál	0	2	0	0	0	38 956 800
Képzőközpont	0	0	0	0	0	-
Mozgó üzlet kialakítása	0	0	0	0	0	-
ÖSSZESEN	29	5	1	1	0	108 959 487

Nyertes projektek száma és aránya – ÚMVP III. tengely – második kör

Jogcím	Nyertes kérelmek száma					Összes lekötött forrás (Ft)
	Önk.	Civil	Vállalkozó	Magánszem.	Egyház	
Mikrovállalkozások fejlesztése	0	0	0	0	0	Döntésre vár
Turisztikai tevékenységek ösztönzése	0	0	1	3	0	33 061 303
Falumegújítás	2	1	0	0	0	43 207 654
Vidéki örökség megőrzése	2	3	0	0	0	16 731 314
ÖSSZESEN	4	4	1	3	0	93 000 271

5.6 A térségre vonatkozó egyéb stratégiák listája

Tapolcai Kistérség Gazdasági és Területfejlesztési Programja - Stratégia

Agrárstruktúra, vidékfejlesztési stratégiai program

A Keszthelyi Kistérség területfejlesztési koncepciójának aktualizálása

5.7 Fenntarthatósági alapelvek

Stratégiánk prioritásaihoz tartozó projektjeink valamennyi életciklusába betervezzük a fenntarthatóság, a környezettudatos fejlesztés elveit, a rendszerszemléletet érvényesítve. A stratégia felülvizsgálat során a tervezői csoport mindvégig figyelembe vette a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóság alapelveit. A térség fejlesztési dokumentumának összeállításakor, összhangban a leader fejlesztési módszerekkel, különösen a területalapú és alulról építkező megközelítésre, valamint az integrált stratégiai tervezésre, mindvégig arra törekedett, hogy lehetővé tegye a gazdaság, társadalom és környezet (a fenntarthatóság három tartópillére) minden ügyének egyetlen rendszerben történő kezelését. Fejlesztéseink az elővigyázatosság elvére épülnek, vizsgálják a környezeti hatásokat, kockázatokat, előnyben részesítik a megújítható energiaforrások alkalmazását. Vigyázunk arra, hogy a fejlesztés ne veszélyeztesse a természeti attrakció minőségét, hogy a fejlesztés alternatív környezetbarát megoldásokat alkalmazzon, fejlesztéseink ne veszélyeztessék a védett természeti területek közelségét, turisztikai fejlesztéseink a helyi kulturális sajátosságok figyelembe vételével történjenek. A helyi termék előállítására és jövedelemszerző képesség növelése miatt ne sérüljenek a helyi kulturális és egyéb értékeink. Vigyázunk arra, hogy a fejlesztés ne veszélyeztesse a természeti attrakció minőségét, hogy a fejlesztés alternatív környezetbarát megoldásokat alkalmazzon, fejlesztéseink ne veszélyeztessék a védett természeti területek közelségét, turisztikai fejlesztéseink a helyi kulturális sajátosságok figyelembe vételével történjenek. A képzések szakterületén a fenntarthatóság sajátosságainak megfelelően integráljuk a környezeti ismereteket.